

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 25.5.2016 г.
COM(2016) 283 final

2016/0148 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно сътрудничество между националните органи, отговорни за прилагането
на законодателството за защита на потребителите**

(текст от значение за ЕИП)

{SWD(2016) 164 final}

{SWD(2016) 165 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

В член 21а от Регламент (ЕО) № 2006/2004 за сътрудничество между националните органи, отговорни за прилагане на законодателството за защита на потребителите (Регламент за сътрудничество в областта на защита на потребителите, наричан по-долу „Регламент за СОЗП“)¹, се предвижда, че Комисията прави оценка на ефективността и механизмите за функциониране на посочения регламент и задълбочено разглежда възможността за включване в приложението към посочения регламент на допълнително законодателството за защита на интересите на потребителите. След тази оценка Комисията, ако е целесъобразно, прави законодателно предложение за изменение на Регламента.

Като започна през 2012 г., Комисията осъществи външна оценка² на функционирането на Регламента за СОЗП. Тази оценка бе последвана от публична консултация³ (2013—2014 г.), среща на върха по въпросите на потребителите, състояла се през 2013 г.⁴, два двугодишни доклада през 2009 г.⁵ и 2012 г.⁶ и доклада на Комисията от 2014 г. за функционирането на Регламента за СОЗП⁷. През 2015 г. бе извършена оценка на въздействието с цел оценяване на необходимостта от законодателно предложение. Комисията също така възложи правни и икономически проучвания⁸ в подкрепа на оценката на Регламента за СОЗП. Това преразглеждане, което първоначално трябваше да бъде приключено до края на 2014 г., бе отложено с цел да бъдат взети предвид и политическите приоритети на сегашната Комисия.

В стратегията за цифров единен пазар,⁹ приета от Комисията на 6 май 2015 г., бе обявено, че Комисията ще представи предложение за преразглеждането на Регламента за СОЗП, за да разработи по-ефикасни механизми за сътрудничество между националните органи, отговорни за прилагането на законодателството на ЕС за защита на потребителите. В стратегията за единен пазар,¹⁰ приета от Комисията на 28 октомври 2015 г., отново бе изтъкнато, че Комисията ще подобри прилагането на

¹ Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 27 октомври 2004 г. за сътрудничество между националните органи, отговорни за прилагане на законодателството за защита на потребителите, ОВ L 364, 9.12.2004 г., стр. 1, консолидиран текст: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex:02004R2006-20130708>

² External Evaluation of the Consumer Protection Regulation, Final Report by the Consumer Policy Evaluation Consortium, 17 December 2012 (Външна оценка на Регламента за защита на потребителите, окончателен доклад на консорциума за оценка на политиката за защита на потребителите, 17 декември 2012 г. („Оценка“):

http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/docs/cpc_regulation_inception_report_revised290212_en.pdf

³ Обобщение на отговорите на заинтересованите страни в рамките на публичната консултация относно Регламента за сътрудничество в областта на защита на потребителите (СОЗП) (2006/2004/ЕО),

http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/cross-border_enforcement_cooperation/docs/140416_consultation_summary_report_final_en.pdf

⁴ http://ec.europa.eu/consumers/events/ecs_2013/report/Summitconclusions.pdf

⁵ Доклад от Комисията до Европейския Парламент и до Съвета относно прилагането на Регламент (ЕО) № 2006/2004, COM(2009) 336 окончателен, 7.7.2009 г.,

http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/docs/Commission_report_bg.pdf

⁶ Доклад от Комисията до Европейския Парламент и Съвета относно прилагането на Регламент (ЕО) № 2006/2004, COM(2012) 100 final, 12.3.2012 г., <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52012DC0100&from=BG>

⁷ COM (2014) 439 final: http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/cross-border_enforcement_cooperation/docs/140701_commission_report_cpc_reg_en.pdf

⁸ Предстои публикуването им заедно със законодателното предложение.

⁹ COM(2015) 192 final: <http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market/>

¹⁰ COM(2015) 550 final: http://ec.europa.eu/growth/single-market/index_en.htm

законодателството на Съюза за защита на потребителите от националните органи чрез реформата на Регламента за СОЗП.

В доклада на Комисията съгласно член 21а от Регламента за СОЗП, като се отчита докладът за оценка на въздействието, изготвен през 2015 г., се представят резултатите от оценката на ефективността и механизмите за функциониране на Регламента за СОЗП. В него се прави заключението, че е необходимо настоящият регламент да бъде заменен, за да се отговори на предизвикателствата на цифровата икономика и развитието на трансграничната търговия на дребно в ЕС. Този доклад на Комисията е приет заедно с предложението на Комисията за регламент, който ще замени настоящия Регламент за СОЗП.

Посоченото предложение за модернизиран регламент е част от работната програма на Комисията за 2016 г.¹¹ и се основава на опита в областта на сътрудничеството в областта на прилагането на законодателството на мрежата за СОЗП от 2007 г. насам. В настоящия обяснителен меморандум се излагат причините за предложението, като се поставя акцент върху неговите основни елементи, и по-специално върху предлаганите нови инструменти за сътрудничество.

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

1.1. Контекст на политиката: необходимост от официален трансграничен механизъм за сътрудничество в областта на прилагането на законодателството

С Регламента за СОЗП се хармонизира рамката за сътрудничество между националните органи в ЕС¹², така че техните действия по прилагане на законодателството да могат да обхванат единния пазар в пълното му измерение¹³. Основната цел на Регламента за СОЗП е да се гарантира правна сигурност на единния пазар чрез последователно прилагане на ключовите достижения на правото на Съюза, посочени в приложението към него¹⁴. Действащите национални разпоредби за прилагането на законодателството на Съюза за защита на потребителите не са достатъчни в трансграничен контекст. Следователно ефективното трансгранично сътрудничество между публичните органи в рамките на Съюза с цел прилагане на законодателството е от решаващо значение за предотвратяване на възможността неспазващите изискванията търговци да използват пропуските, териториалните и други ограничения на капацитета за прилагане на законодателството на всяка държава членка.

Понастоящем това се прави чрез механизъм за предупреждения и механизъм за взаимна помощ¹⁵, допълнени от набор от минимални правомощия,¹⁶ необходими на

¹¹ COM(2015) 610.

¹² Това се отнася и за органите в ЕИП, тъй като Регламентът за СОЗП е от значение за ЕИП.

¹³ Регламентът представлява правно основание за разширяване на националните процесуални разпоредби, така че те да могат да се прилагат в трансгранични ситуации, т.е. когато недобросъвестни практики на търговец, установен в една държава членка, са насочени към потребители в друга държава членка.

¹⁴ Приложението към Регламента за СОЗП понастоящем обхваща 18 различни законодателни акта в областта на защитата на потребителите и се актуализира редовно, когато бъдат приети, изменени или отменени материалноправни норми. Списъкът обхваща широкообхватни директиви, напр. относно нелоялните търговски практики, неравноправните клаузи в потребителските договори, правата на потребителите, гаранциите, електронната търговия, АРС, неприкосновеността на личния живот в сектора на електронните комуникации, или специфично секторно законодателство относно правата на пътниците или потребителския кредит.

¹⁵ Членове 6—8 от Регламента за СОЗП.

¹⁶ Член 4, параграф 6 от Регламента за СОЗП.

националните органи за ефикасно и законово издържано трансгранично сътрудничество. Съществува и механизъм за справяне с недобросъвестните практики, които засягат повече от две държави¹⁷, като държавите членки с помощта на Комисията съвместно решават въпросите от общ интерес.

1.2. Оценка на функционирането на Регламента за СОЗП

През 2012 г. Комисията нае изпълнител да извърши оценка на Регламента за СОЗП¹⁸, в която беше заключено, че Регламентът за СОЗП е бил от полза за компетентните органи, потребителите и търговците, и беше потвърдена уместността и значимостта на неговите цели¹⁹. В нея също така беше отбелязано, че тези цели не са постигнати напълно и че не е използван целият потенциал на Регламента²⁰. Основните констатации се отнасят до²¹:

- **Обхват на Регламента за СОЗП:** в доклада за оценка се предлага да се разгледа необходимостта от актуализация на приложението към Регламента за СОЗП, за да се гарантира съгласуваност между секторното и хоризонталното законодателство, изброено понастоящем в приложението, и по-специално в сектора на транспорта и на финансовите услуги²².
- **Ограничения, произтичащи от разлики в националните процесуални закони и правомощия за прилагане на законодателството:** в доклада за оценка се предлага да се разгледат възможностите за включване в Регламента за СОЗП на минимални процесуални стандарти и за разширяване на минималните правомощия на органите по СОЗП²³ за разследване и прилагане на законодателството, така че да се преодолеят известни трудности по отношение на ефикасността на сътрудничеството²⁴.
- **Функциониране на мрежата за СОЗП и общи действия, както и ролята на Комисията и други субекти:** в доклада за оценка се посочва, че широко разпространените нарушения, които са налице едновременно в няколко държави членки, може би не са напълно обхванати в настоящия Регламент за СОЗП²⁵. В него се установява необходимостта от предоставяне на допълнителни насоки за мрежата за СОЗП относно начините за използване и координиране на общи действия по прилагане на законодателството²⁶, включително изясняване на ролята на Комисията²⁷ в тези действия.

¹⁷ Член 9 от Регламента за СОЗП.

¹⁸ External Evaluation of the Consumer Protection Regulation, Final Report by the Consumer Policy Evaluation Consortium, 17 December 2012 (Външна оценка на Регламента за защита на потребителите, окончателен доклад на консорциума за оценка на политиката за защита на потребителите, 17 декември 2012 г.):

http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/docs/cpc_regulation_inception_report_revised290212_en.pdf

¹⁹ Раздел 8.2 (стр. 115) от доклада за оценка.

²⁰ Раздел 8.3.4 (стр. 118) от доклада за оценка.

²¹ Раздел 9 (стр. 121) от доклада за оценка.

²² Раздел 2 (стр. 40) от доклада за оценка.

²³ В посочения текст термините „органи по СОЗП“ и „компетентни органи“ се използват като взаимозаменяеми и означават едно и също.

²⁴ Раздел 4 (стр. 58) и раздел 9.4. (стр. 121) от доклада за оценка.

²⁵ Раздел 5.9 (стр. 94—95) и раздел 9.5. (стр. 122) от доклада за оценка.

²⁶ Пак там.

²⁷ Пак там.

1.3. Основания и цели на предложението

Регламентът за СОЗП подобри прилагането на законодателството за защита на потребителите в целия ЕС²⁸. При все това на основните потребителски пазари продължава да съществува високо равнище на неспазване на изискванията, предвидени в ключови разпоредби на Съюза за защита на потребителите. Настоящата рамка не осигурява твърдо и еднакво прилагане на тези законодателни актове в целия Съюз — нещо, което е необходимо, за да се поддържа динамичен цифров единен пазар.

Високо равнище на неспазване на изискванията на ключови разпоредби на Съюза за защита на потребителите

Настоящият дял на предприятията, неспазващи достиженията на правото на Съюза в областта на защитата на потребителите, показва, че прилагането не е оптимално. Координираните прегледи на онлайн уебсайтове за електронна търговия („повсеместни проверки“), осъществени от органите по СОЗП от 2007 г. насам, показват равнище на неспазване на основни разпоредби за защита на потребителите между 32 % и 69 % на проверените пазари²⁹. Тези резултати са потвърдени от данните от европейските потребителски центрове: две трети от 37 000-те индивидуални жалби, получени от тях през 2014 г., се отнасят до трансгранични покупки онлайн³⁰. Освен това консервативна оценка въз основа на представителна извадка за пет онлайн сектора (дрехи, електронни продукти, отдых, потребителски кредити и пакетни пътувания) показва, че през 2014 г. в 37 % от електронната търговия в ЕС не е било спазено законодателството на Съюза за защита на потребителите. Само в наблюдаваните сектори това причинява вреди на потребителите, пазаруващи трансгранично онлайн, оценявани на около 770 милиона евро годишно³¹.

Следователно е необходимо законодателно предложение за справяне с установените слабости в Регламента за СОЗП. Общата цел на предложението е да развие съвременни, ефикасни и ефективни механизми за СОЗП, които ще намалят вредите, причинени на потребителите от трансгранични и широко разпространени нарушения на правото на Съюза за защита на потребителите. В това по-специално се включва ограничаването на ситуациите, в които не се разкриват или не се решават задоволително чрез рамката на СОЗП значителни трансгранични и широко разпространени нарушения, и гарантиране постигането от органите за защита на потребителите на еднакви резултати по отношение на идентични недобросъвестни практики.

²⁸ Раздел 1 от доклада на Комисията за оценка на ефективността на Регламент (ЕО) № 2006/2004, придружаващ настоящото предложение.

²⁹ Раздел 1.1 от доклада за оценка на въздействието, придружаващ настоящото предложение; вж. също така специалния уебсайт относно „повсеместните проверки“, извършвани във връзка със СОЗП: http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/sweeps/index_en.htm

³⁰ ECC-Net's anniversary report 2005-2015 (Юбилеен доклад на мрежата на европейските потребителски центрове, 2005—2015 г.): http://ec.europa.eu/consumers/solving_consumer_disputes/non-judicial_redress/ecc-net/docs/ecc_net_-_anniversary_report_2015_en.pdf Данните в този доклад сочат широк кръг от проблеми, пред които се изправени потребителите в трансграничен контекст: най-честите пет основания за жалби са: недоставяне (15 % от всички случаи), дефектни продукти (11 %), проблеми с договорите (10 %), продуктът или услугата не съответстват на поръчката (9 %) и нелоялни практики (6 %).

³¹ Тази оценка се основава на създадения в Обединеното кралство подход за оценка на финансовите вреди за потребителите. Той се основава на проверка на 2682 уебсайта за електронна търговия през 2014 г. във всички държави от ЕС в споменатите сектори. За повече подробности вж. приложение IV (стр. 82) от доклада за оценка на въздействието, придружаващ настоящото предложение.

1.4. Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката

Комисията предлага да модернизира настоящия Регламент за СОЗП, като повиши равнището на хармонизация, за да се преодолеят горепосочените проблеми и да се засили трансграничното прилагане на законодателството на Съюза за защита на потребителите на единния пазар.

В предложението се доразвиват принципите на действащия Регламент за СОЗП в области, изискващи засилване поради нарастващите степен и обхват на нарушенията в единния пазар, и по-специално в тази част от него, която е онлайн пазарът. Една такава област е сътрудничеството за справяне с широко разпространени нарушения. Наред с други инструменти е предложена обща процедура на равнището на Съюза за справяне със значителни вредни нарушения, които засягат поне 3/4 от държавите членки, заедно представляващи най-малко 3/4 от населението на ЕС. Предлага се Комисията да решава относно започването на общата процедура и да поема задължителна роля в координацията на тази процедура. Освен това засегнатите държави членки ще бъдат задължени да участват в това общо действие.

Предложените инструменти са значителна крачка напред в областта на сътрудничеството в областта на прилагането на законодателството, що се отнася до ефективната, ефикасна и пропорционална реакция на широко разпространени нарушения със съюзно измерение, които вредят в значителна степен на потребителите и единния пазар.

Предвид факта, че предложените изменения са разнообразни, Комисията предлага, в съответствие с принципите за по-добро регулиране, да се замени действащият Регламент за СОЗП с нов регламент, който консолидира тези изменения.

1.5. Съгласуваност с другите политики на Съюза

Предложението е също така напълно съгласувано и съвместимо със съществуващите политики на Съюза, включително в сектора на транспорта, в който специфичното законодателство за правата на пътниците предвижда разпоредби относно обезщетяването на потребителите³². То допълва разпоредбите за сътрудничество (обмен на информация между органите), съдържащи се в секторните инструменти, попадащи в приложното поле на Регламента за СОЗП.

Предложението не дублира действащите секторни разпоредби в посоченото законодателство на Съюза. Действащите разпоредби ще се прилагат спрямо обезщетяването на потребителите в съответните сектори също и в контекста на СОЗП, по-специално с цел изчисляване на размера на обезщетението (напр. във въздушния пътнически транспорт). Предложението допълва тези разпоредби, като предвижда правомощия и процедури за сътрудничество по отношение на нарушенията в рамките на Съюза и широко разпространените нарушения.

Регламентът е съгласуван с механизмите за трансгранично сътрудничество съгласно Директивата за платежните сметки и Директивата за ипотечните кредити, чиито разпоредби попадат в приложното поле на Регламента за СОЗП. Предвид съществуващите механизми за сътрудничество във връзка с нарушения в рамките на Съюза съгласно споменатите директиви, глава III (механизъм за взаимна помощ) няма да се прилага спрямо нарушенията в рамките на Съюза, посочени в тези директиви.

³²

Напр. член 7 от Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 г. относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети (ОВ L 46, 17.2.2004 г., стр. 1).

Глава IV ще се прилага напълно спрямо широко разпространените нарушения, посочени в тези директиви. За да се гарантира съгласуваност на действията в областта на финансовите услуги, Европейският банков орган следва да бъде информиран относно координираните и общи действия съгласно раздели I и II от глава IV на Регламента, доколкото те са свързани с нарушения на посочените две директиви (роля на наблюдател).

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

2.1. Правно основание

Правното основание за предложението, както и за настоящия Регламент за СОЗП, е член 114 от ДФЕС. Предложението има за цел отстраняване на нарушенията на конкуренцията и премахване на пречките за вътрешния пазар (член 26 от ДФЕС) и се стреми да запази и повиши ефективността и ефикасността на трансграничната система за прилагане на законодателството на Съюза за защита на потребителите.

2.2. Субсидиарност

Защитата на потребителите принадлежи към споделените между Съюза и държавите членки компетентности. Съгласно член 169 от ДФЕС Съюзът съдейства, *inter alia*, за закрилата на здравето, сигурността и икономическите интереси на потребителите, както и за развитието на тяхното право на информация, просвета и самоорганизиране с цел защита на техните интереси. Невъзпрепятстваният от граници характер на цифровите технологии поставя предизвикателства пред прилагането на правата на потребителите в рамките на Съюза от страна на публични органи, чиито действия са ограничени в рамките на техните национални юрисдикции, докато онлайн търговците реализират своите бизнес модели и практики на цялата територия на Съюза, и дори в световен мащаб, без каквито и да било граници.

Следователно с цел гарантиране на съгласувано прилагане на законодателството за защита на потребителите в целия Съюз и ефикасно справяне с нарушенията на законодателството на Съюза за защита на потребителите, обхващащи няколко държави членки, е необходимо да се предвидят хармонизирани разпоредби за координиране на публичните действия по прилагане на законодателството. При липсата на рамка на Съюза за сътрудничество държавите членки ще трябва да разчитат или на голям брой двустранни споразумения, или на дълъг и труден съдебен или консулски обмен на доказателства и документи. Освен това решенията срещу търговец, установен в друга държава членка, невинаги ще подлежат на изпълнение. Това ще доведе до бавно и често неефикасно прилагане на законодателството в трансгранични случаи и би могло да доведе до големи забавяния и пропуски при прилагането на законодателството. Нещо повече, подобна система би могла да насърчи преместването на търговци в рамките на Съюза с цел избягване на спазването на решенията по прилагане, взети в друга държава членка. Това, на свой ред, ще наруши равнопоставеността и конкуренцията на единния пазар и ще намали доверието на потребителите в трансграничните сделки.

Всички мерки в настоящото предложение засягат трансгранични ситуации или широко разпространени нарушения, извършвани в няколко държави членки. Трансграничните аспекти на правото на Съюза за защита на потребителите не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен чрез индивидуални действия на държавите членки. Сами държавите членки не могат да гарантират ефикасно сътрудничество и координация на своите дейности по прилагане на законодателството. Особено по въпроси, които засягат няколко държави членки или целия Съюз, е необходимо да се гарантира

последователност на резултатите от прилагането на законодателството, тъй като тези мерки се основават на правото на Съюза за защита на потребителите, което в по-голямата си част съдържа разпоредби за максимална хармонизация. Следователно, особено по тези въпроси, които имат въздействие на равнището на Съюза (широко разпространени нарушения със съюзно измерение, когато от нарушението са засегнати най-малко 21 държави членки), Комисията е в най-добра позиция да поеме координиращата роля предвид степента и обхвата на проблема и необходимостта от координиране на множество органи и гарантиране на последователен резултат за потребителите и търговците. В това отношение от действието на равнището на Съюза би имало ясни ползи (в сравнение с индивидуалните действия на държавите членки) от гледна точка на подобрената ефективност и ефикасност за всички засегнати субекти.

Същевременно за широко разпространените нарушения, които не отговарят на прага за съюзно измерение, в съответствие със съображенията за субсидиарност в предложението се предвижда, че тези координирани действия ще бъдат координирани основно от държавите членки. Участието на Комисията в подобни действия като координатор ще бъде факултативно, когато е целесъобразно с оглед на степента и обхвата на нарушенията.

Освен това, подобно на настоящия Регламент за СОЗП, в предложението са обхванати нарушения в рамките на Съюза и също така, като нов елемент, широко разпространени нарушения, които имат общи характеристики и се извършват в няколко или във всички държави членки. То не обхваща националните нарушения, които се извършват в рамките на само една държава членка.

Хармонизацията на правомощията на компетентните органи, която произтича от настоящия регламент, е ограничена по отношение на нарушенията в рамките на Съюза и широко разпространените нарушения, доколкото в повечето случаи правомощията на публичните органи в националното законодателство не могат да се използват, тъй като са ограничени само до национални въпроси. Предложените минимални правомощия за сътрудничество в трансграничен контекст не могат да бъдат въведени индивидуално от всяка държава членка, тъй като границите на юрисдикциите не допускат тяхното прилагане отвъд националните граници за случаи, които засягат потребители в други държави членки. Поради това например доказателствата, събрани чрез такива индивидуално предоставени правомощия на национално равнище, не могат да се използват в друга държава членка, тъй като те не са законно набавени в тази държава членка. Ето защо минималните правомощия, които трябва да се използват в трансграничен контекст, трябва да произтичат от инструмент на равнището на Съюза, който надхвърля ограниченията на националните юрисдикции. Тези ограничения, свързани с юрисдикциите, по отношение на действията по прилагане на законодателството на отделните държави членки вече са признати в съображения 2, 5, 6, 7 и 18 на настоящия Регламент за СОЗП.

2.3. Пропорционалност

Предложението не засяга компетентността на държавите членки по отношение на прилагането на законодателството. Може да се наложи обаче някои държави членки да адаптират своите национални процесуални закони, за да гарантират, че техните органи по СОЗП могат ефективно да използват актуализираните минимални правомощия в трансграничен контекст, да си сътрудничат и да действат по отношение на нарушения в рамките на Съюза и широко разпространени нарушения.

В предложението, подобно на настоящия Регламент за СОЗП, се предвижда общ набор от минимални правомощия за всички компетентни органи в държавите членки в контекста на нарушенията в рамките на Съюза и широко разпространените нарушения. Избраното равнище на хармонизация е необходимо, за да се постигне безпрепятствено сътрудничество и обмен на доказателства между компетентните органи и да се коригира настоящото положение, при което някои части от достиженията на правото на Съюза в областта на защитата на потребителите не могат да се прилагат съгласувано и последователно на единния пазар, тъй като компетентните органи в някои държави членки нямат нужните правомощия да разследват и прекратяват подобни нарушения. То обаче не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

Следователно предложението ще подобри сътрудничеството при прилагането на законодателството, без да налага непропорционална или прекомерна тежест на органите на държавите членки.

2.4. Избор на инструмент

Подобно на настоящия Регламент за СОЗП, единственият подходящ инструмент за постигане на горепосочените цели е регламент. Директива или рамкова директива не биха могли да постигнат целите, тъй като след тяхното транспониране ще се запазят границите на юрисдикциите, а по този начин — и конфликтите между тях.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ, ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО И ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКА НА РЕГЛАМЕНТА ЗА СОЗП

3.1. Консултации със заинтересованите страни

Между месец октомври 2013 г. и месец февруари 2014 г. Комисията проведе уеб базирана публична консултация³³ с оглед на възможна реформа на Регламент за СОЗП³⁴. Заинтересованите страни бяха поканени да представят своето гледище относно начините за подобряване на функционирането и ефективността на Регламент за СОЗП, като се съсредоточат върху три области: i) методи за установяване на пазарни тенденции и нарушения; ii) необходимост от допълнителни правомощия за сътрудничество и общи процесуални стандарти за правоприлагащите органи и iii) с оглед на ограничените публични бюджети дали и как координираното прилагане на законодателството на равнището на Съюза би могло да спомогне за по-ефективно справяне с широко разпространени нарушения на законодателството на Съюза за защита на потребителите, които вредят на потребителите и търговците в цяла Европа.

³³ Освен публичната консултация, в периода 2013—2015 г. чрез установените мрежи на Комисията бяха провеждани редовни консултации с организации на потребителите, мрежи и високопоставени длъжностни лица от националните органи. В допълнение бяха организирани два семинара (през 2014 г. и 2015 г.) за експерти от държавите членки, за да бъдат обсъдени ключови области относно преразглеждането на регламента. Допълнителни обсъждания бяха проведени в контекста на Европейската среща на върха по въпросите на потребителите (март 2013 г., Брюксел) и конференцията (юли 2014 г., Рим), посветена на прилагането на законодателството, както и в Съвета по конкурентоспособност (септември 2014 г.).

³⁴ Доклад, съдържащ обобщение на отговорите от заинтересованите страни, е на разположение на следния адрес: http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/cross-border_enforcement_cooperation/docs/140416_consultation_summary_report_final_en.pdf

Бяха получени общо 222 отговора, които като цяло бяха достатъчно представителни за всички заинтересовани страни, пряко засегнати от преразглеждането на Регламента за СОЗП³⁵.

Допълнителните минимални правомощия бяха подкрепени от всички заинтересовани страни (публични органи, асоциации на потребителите, европейските потребителски центрове, бизнеса и отделни потребители), по-специално правомощията за извършване на пробни покупки за целите на разследване; изрично правомощие (при определени условия) за поименно посочване на извършващи нарушения търговци; правомощието да се искат имуществени санкции за възстановяване на незаконно получени облаги; правомощието да се изискват временни мерки, докато се изчаква приключването на цялото производство. Тези правомощия получиха повече от 50 % подкрепа от всяка група заинтересовани страни³⁶.

По отношение на правната защита на потребителите³⁷ основните поддръжници на тези мерки бяха органите от Германия, Австрия и Обединеното кралство. Някои други държави членки (източноевропейски държави, Италия, Ирландия и Люксембург) бяха по-сдържани, тъй като изразиха опасения, че подобни мерки могат да бъдат скъпи за органите, а други органи останаха неутрални. Бизнес асоциациите също не подкрепиха особено тази мярка³⁸. За разлика от тях организациите на потребителите категорично подкрепиха тази мярка (всичките 34 организации, които изпратиха отговор в рамките на публичната консултация, изразиха единодушно приемане на мярката)³⁹.

Що се отнася до стандартите за разглеждане на нарушенията в рамките на Регламента за СОЗП, така че да се преодолеят съществуващите различия в националните процесуални правила, 88 % от респондентите подкрепиха възможността за въвеждане на общи процесуални критерии/стандарты⁴⁰. Областите, за които въвеждането на стандарти беше счетено като особено уместно и беше подкрепено от над 55 %, включваха: публикуването на решенията по прилагане; достъпа до документи; събирането на доказателства; разследването на уебсайтове; приемането на резултатите от разследване на партньорски орган⁴¹.

Според почти всички респонденти (190 отговорили на въпроса) широко разпространените нарушения налагат специално действие⁴². Повече от половината правоприлагащи органи биха били заинтересовани от единна процедура на ЕС за справяне с тези нарушения, докато други органи принципно признават, че е необходима по-добра координация за ефективно справяне с такива нарушения⁴³. Бизнес организациите подкрепят развитието на координацията на прилагането на законодателството на равнището на Съюза, тъй като те ясно виждат ползите от принципа „обслужване на едно гише“ и единните правила за своя бизнес⁴⁴. Организациите на потребители също категорично подкрепят процедурата за

³⁵ Огромното мнозинство (83 %) от заинтересованите страни, запознати с Регламента за СОЗП, като правителства, публични органи и организации на потребителите, вж. раздел 2.3 (стр. 4) от доклада относно консултациите със заинтересованите страни.

³⁶ За разбивка по вида на респондентите, вж. пак там, раздел 5.1 (стр. 22).

³⁷ Раздел 5.2 (стр. 26—27), пак там.

³⁸ Пак там.

³⁹ Пак там.

⁴⁰ Пак там, раздел 5.3 (стр. 27).

⁴¹ Пак там, графика 5.3 (стр. 32).

⁴² Пак там, раздел 6.2 (стр. 37).

⁴³ Пак там, таблици 6.5 и 6.6 (стр. 43–44).

⁴⁴ Пак там, графика 6.5 (стр. 38) и таблица 6.5 (стр. 43).

сътрудничество в областта на прилагането на законодателството на равнището на Съюза⁴⁵.

Практически всички правоприлагащи органи по принцип подкрепиха подобряването на механизма за надзор⁴⁶. Европейските потребителски центрове (83 %), асоциациите на потребителите (75 %) и предприятията (62 %) призоваха също така да им се предоставят повече възможности да оказват влияние върху приоритизирането на прилагането на законодателството и да подават сигнали за нарушения посредством механизма за предупреждение⁴⁷. Публичните органи бяха по-предпазливи относно участието на трети страни в механизма за надзор на пазара, тъй като имат опасения, че това би могло да се отрази отрицателно върху поверителността на техните разследвания⁴⁸.

Тези резултати бяха взети под внимание в предложението, което да замени Регламента за СОЗП.

3.2. Доклад на Комисията съгласно член 21а от Регламента за СОЗП

В съответствие с член 21а от Регламента за СОЗП заедно с настоящото предложение Комисията приема доклад за оценка на ефективността на същия регламент. В доклада се представя резултатът от прегледа и се потвърждава, че прилагането на Регламента за СОЗП през 2007 г. е довело до развитието на ефективни публични средства за защита на колективните интереси на потребителите в целия ЕС.

В доклада са посочени също така предизвикателствата пред сътрудничеството в областта на защитата на потребителите. Потвърждават се основните проблеми, свързани с ефективността на механизмите за функциониране на СОЗП, които вече бяха изтъкнати от външната оценка. В доклада се заключава, че приложението трябва да бъде актуализирано, за да се разшири обхватът на Регламента по отношение на значимо законодателство на Съюза за защита на потребителите, което понастоящем не е обхванато от Регламента. За включване в приложението към Регламента за СОЗП са предложени следните законодателни актове на Съюза: Директивата за ипотечните кредити, Директивата за платежната сметка, Регламента относно правата на пътниците, използващи железопътен транспорт, Регламента относно правата на хората с увреждания и на хората с ограничена подвижност при пътувания с въздушен транспорт, разпоредбите относно ценообразуването от Регламента за въздухоплавателните услуги и член 20 от Директивата за услугите⁴⁹. В доклада се подчертава необходимостта от повишаване на бързината, гъвкавостта и съгласуваността на сътрудничеството за прилагане на законодателството за СОЗП и по този начин на защитата на потребителите, по-специално в онлайн среда.

3.3. Оценка на въздействието

Докладът за оценка на въздействието, изготвен от Комисията, обхваща аспектите, свързани с настоящото предложение. През месец ноември 2015 г. Комитетът за регулаторен контрол на Комисията даде положително становище с коментари, които бяха надлежно взети под внимание⁵⁰.

⁴⁵ Пак там, графика 6.5 (стр. 38) и таблица 6.5 (стр. 43).

⁴⁶ Пак там, таблица 4.2 (стр. 15).

⁴⁷ Пак там, таблица 4.5 (стр. 19).

⁴⁸ Пак там, таблица 4.6 (стр. 20).

⁴⁹ Раздел 3 от доклада за оценка, приет заедно с настоящото предложение.

⁵⁰ Раздел 9.5 от доклада за оценката на въздействието.

Бяха разгледани пет варианта на политиката. Предпочетеният вариант е преразглеждане на Регламента за СОЗП чрез разширяване на неговия обхват и засилване на ефикасността му⁵¹. Този вариант на политиката е приложен в настоящото предложение. Въпреки че предпочетеният вариант е свързан с по-високи разходи от вариантите на политиката „без промяна“ или „незадължителен законодателен акт“ (1 и 2), чрез него ще се постигнат всички цели на политиката на разумна цена за националните органи и Комисията, по-специално в сравнение с вариантите на политиката 4 и 5. Той ще подобри ефективността на действията на публичните органи и на управлението на трансграничните пазари на дребно в Съюза, които ще станат по-справедливи и по-прозрачни за търговците и потребителите. Ще намалеят разходите за действията на публичните органи и трансакционните разходи на стопанските субекти. Това като цяло ще подобри конкурентоспособността на икономиката на Съюза.

Предложението не изменя компетентностите на държавите членки по отношение на прилагането на законодателството. Държавите членки остават отговорни за институционалното устройство и определянето на своите органи по СОЗП и другите субекти съгласно Регламента за СОЗП.

Кой ще бъде засегнат и как

Потребителите, пазаруващи услуги и стоки трансгранично в офлайн и онлайн среда, са засегнати от предложението, тъй като неговата основна цел е да се повиши тяхната защита на тези пазари. С предложението частично ще се премахне рискът за потребителите от вреди, които могат да претърпят, например когато закупените в чужбина стоки не им се доставят, когато им се дава заблуждаваща информация за условията на плащане или когато посредством настройките по подразбиране сметката им се задължава без тяхното изрично съгласие. Потребителите ще се ползват с по-добра защита при трансграничното пазаруване, особено ако то е онлайн. За обособената част на проучените в оценката на въздействието пет онлайн пазара беше преценено, че намаление с 10 процентни пункта на дела на неспазване от 37 % би могло да намали вредите от приблизително 770 милиона евро годишно на приблизително 539 милиона евро, т.е. с 30 %⁵². Новото действие за СОЗП срещу широко разпространените нарушения би могло да намали значително вредите за потребителите в целия ЕС. Въпреки че действителното намаление на вредите за потребителите във всяко действие зависи от отделните обстоятелства на всеки случай, според оценките например координираното действие за СОЗП срещу заблуждаващия маркетинг за покупки в приложение е намалило вредите за потребителите с 68 милиона евро⁵³.

Представителите на интересите на потребителите и европейските потребителски центрове (мрежата на европейските потребителски центрове) могат да притежават ценна информация и експертен опит, но понастоящем не предоставят системно тези данни на органите по СОЗП. В новия регламент те ще бъдат приканени да го направят. Това би помогнало на органите по СОЗП да установяват приоритетните области в Съюза или би ги предупредило за възникващи трансгранични или широко разпространени недобросъвестни практики.

Органите по СОЗП и единните служби за връзка: понастоящем те имат по-високи административни разходи вследствие на неефикасността на трансграничното сътрудничество (като по-високи разходи за разследване). В резултат на засиленото

⁵¹ Вж. раздели 4—5 от доклада за оценката на въздействието.

⁵² Вж. раздел 12.2. от приложение IV към доклада за оценката на въздействието.

⁵³ Вж. примера в каре 9 от доклада за оценката на въздействието.

координиране на прилагането на законодателството националните органи ще избегнат дублирането на своите усилия. По-специално обединяването на ресурси за справяне с широко разпространени нарушения ще доведе до икономии, като например едно координирано действие може да замени 28 национални действия, в резултат на което нетните икономии варират от приблизително 180 000 EUR (в случай на успешно координирано действие) до приблизително 815 000 EUR (в случай на неуспешно действие)⁵⁴. Може да се наложи някои държави членки да адаптират своите национални закони, за да създадат възможност на своите компетентни органи да гарантират безпроблемното използване на доказателства/резултати от разследванията на други органи по СОЗП и да гарантират, че допълнителните минимални правомощия за сътрудничество в трансграничен контекст могат да се използват ефективно в съответствие с националните процесуални правила. В средносрочен план икономии от координирането се оценяват на сума, която ще компенсира разходите, свързани с адаптацията.

Икономически оператори: производители, търговци, продавачи, онлайн пазари, посредници, особено тези, които осъществяват офлайн и онлайн дейност в повече от една държава членка, страдат от несигурността и високите разходи, породени от сложността и разнообразието на действащите 28 режима на прилагане на законодателството в ЕС. Различаващите се подходи за прилагане на законодателството на държавите членки правят наложително за търговците да получават експертни правни становища относно всяка от тези системи. Освен това всички търговци страдат от нелоялната конкуренция на неспазващите изискванията търговци, които са развили бизнес модели, позволяващи им да заобикалят законите и да вредят на потребители от друга държава. С предложението ще се повиши правната сигурност за предприятията, а по-съгласуваното и по-последователно трансгранично прилагане на законодателството ще увеличи конкурентоспособността на спазващите законите търговци и ще подобри равнопоставеността на единния пазар. С предложението не се налагат допълнителни правни задължения на стопанския сектор.

Широко разпространените нарушения, които засягат потребителите в целия Съюз, изискват категоричен и последователен отговор на равнището на Съюза. **Ролята на Комисията** в мрежата за СОЗП ще нарасне, по-специално за координирането на мерките срещу широко разпространените нарушения, които отговарят на прага за съюзно измерение.

3.4. Основни права

Предложението ще окаже положително въздействие върху основните права, тъй като ще позволи засилване на правата на потребителите, по-специално благодарение на справедливия и открит достъп до продукти и услуги в целия Съюз. В съответствие с член 52 от Хартата на основните права всяко ограничаване на упражняването на основните права подлежи на принципите на пропорционалност и необходимост, както и на ефективни правни средства за защита, които са на разположение в националните съдилища. Освен това регламентът ще гарантира справедлив съдебен процес, прозрачност и право на защита за предприятията, които могат да бъдат засегнати от действие на компетентни органи съгласно глава IV от Регламента за СОЗП.

⁵⁴

Приложение VI към доклада за оценката на въздействието.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Според оценките ще има приблизително четири общи действия годишно срещу широко разпространени нарушения със съюзно измерение. Това ще доведе до допълнителна работна натовареност на Комисията, която се смята, че ще изисква двама служители на пълно работно време⁵⁵ за координирането на тези общи действия⁵⁶. Тези ресурси ще бъдат получени чрез преразпределение и пренасочване на съществуващия персонал. Комисията ще има допълнителни разходи и за наблюдението на функционирането на механизмите за взаимна помощ и за предупреждение⁵⁷. Общите допълнителни разходи на Комисията за нейната засилена роля по координиране и наблюдение се оценяват на по-малко от 300 000 EUR годишно, като тези разходи ще бъдат покрити чрез вътрешно преразпределение на ресурси.

Следователно отражението върху бюджета вече е предвидено в съществуващата програма „Потребители“ за периода 2014—2020 г.⁵⁸ и са в съответствие с многогодишната финансова рамка. Подробностите са посочени във финансовия отчет, приложен към настоящото предложение.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

5.1. Начало на прилагането и базата данни относно СОЗП

Предложението включва отлагане с една година на началото на прилагане на регламента, за да се даде възможност на държавите членки, компетентните органи и Европейската комисия да предприемат необходимите практически мерки и изменения на законодателството. Действащите мерки за изпълнение⁵⁹ ще трябва да бъдат

⁵⁵ Оценката за двама служители на пълно работно време за четири координирани действия по прилагане на законодателството се основава на съществуващия праг за инициране на нова процедура за координиране на прилагането на законодателството, който е установен въз основа на опита от предишни действия за координирано прилагане на законодателството във връзка с наемането на автомобили и покупки в приложение. Предложеният праг е достатъчно висок, за да се гарантира, че координирането на равнището на ЕС се иницира за най-сериозните и широко разпространени нарушения, и е достатъчно гъвкав, за да се гарантира, че не се пропускат важни приоритетни случаи, дори да не отговарят на количествения праг.

⁵⁶ Понастоящем разходите за координирано действие по прилагане на законодателството се оценяват на около 37,8 % от ЕПРВ (еквивалент на пълно работно време е равен на един служител, работещ на пълно работно време, 220 работни дни годишно) = на приблизително 50 000 EUR за действие. Новата процедура обаче ще изисква по-голямо участие на Комисията за координиране на действието и наблюдение на резултата от него, следователно оценката е за малко по-високи разходи за едно действие. Средните годишни разходи за един служител на Комисията са 132 000 EUR (по данни на ГД „Бюджет“ от 26.6.2014 г.).

⁵⁷ Въз основа на сходната база данни RAPEX, използвана от органите на ЕС за изпращане на предупреждения за безопасност на продуктите, се изчислява, че това би възлизало на приблизително 20 % от ЕПРВ = приблизително 27 000 EUR на година, които биха могли да бъдат покрити чрез преразпределение и пренасочване на съществуващия персонал.

⁵⁸ Регламент (ЕС) № 254/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно многогодишна програма „Потребители“ за периода 2014—2020 г. и за отмяна на Решение № 1926/2006/ЕО (ОВ L 84, 20.3.2014 г., стр. 42—56).

⁵⁹ Решение 2007/76/ЕО на Комисията за прилагане на Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета за сътрудничеството между националните органи, отговорни за прилагане на законодателството за защита на потребителите по отношение на взаимната помощ (ОВ C(2008) 987), <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:089:0026:0028:BG:PDF>, изменено с Решение № 2011/141/ЕС от 1 март 2011 г. (ОВ(2011) 1165), <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011D0141&from=BG>.

заменени, за да бъдат отчетени измененията, наложени от предложението. Базата данни относно СОЗП и платформата за обмен на информация ще трябва да бъдат изменени, за да бъдат отчетени измененията, наложени от предложението.

5.2. Обяснение на основните разпоредби на предложението

Предложението се състои от 8 глави, включващи 53 члена и едно приложение.

Глава I – Уводни разпоредби

В главата се определят обхватът и основните понятия, използвани в регламента. В сравнение с настоящия регламент в нея се актуализират определенията, за да се отчете разширяването на регламента по отношение на широко разпространени и преустановени нарушения (нарушения с кратка продължителност, които са преустановени, преди да е възможно предприемането на мерки по прилагане на законодателството, но които могат да причинят вреди на потребителите след това, като например заблуждаващи онлайн рекламни кампании с кратка продължителност).

За да се гарантират последователно и съгласувано прилагане на законодателството за преустановени нарушения и правна сигурност в трансграничен контекст, с регламента се въвежда давностен срок за възможността за налагане на санкции (пет години от прекратяването на подобни нарушения) и се определят правила за изчисляването на давностния срок и за неговото спиране.

Глава II – Компетентни органи и техните правомощия

В главата се определя начинът за определяне на компетентните органи и единните служби за връзка съгласно регламента. В нея се актуализира ролята на единните служби за връзка. Държавите членки се призовават да гарантират на своя територия безпрепятственото сътрудничество между членовете на мрежата за прилагане на законодателството. От държавите членки се изисква да гарантират, че другите национални органи подкрепят работата на компетентните органи, тъй като това е от първостепенно значение особено в случаите, когато са необходими наказателни мерки за прекратяване на нарушението.

В главата се установяват също така минималните правомощия на компетентните органи, които са необходими за сътрудничество и за прилагане на достиженията на правото на Съюза за защита на потребителите в трансграничен контекст. В сравнение с настоящия регламент са прибавени допълнителни минимални правомощия като правомощието за извършване на пробни покупки и осъществяване на мисии „таен клиент“, правомощието за приемане на временни мерки, за блокиране на уебсайтове и правомощието за налагане на санкции и за гарантиране на обезщетяването на потребителите в трансграничен контекст. Някои от съществуващите минимални правомощия са изяснени, за да се гарантират техните еквивалентни обхват и прилагане във всички държави членки, например правомощието да се изискват информация и документи или правомощието да се провеждат проверки на място. Държавите членки запазват възможността да решат дали компетентните органи ще упражняват минималните правомощия пряко въз основа на собствената си компетентност или тези правомощия ще се упражняват чрез сезиране на съдилищата.

Глава III — Механизъм за взаимна помощ

Механизмът за взаимна помощ се състои от два инструмента: искания за информация, които позволяват на компетентните органи да получават информация и доказателства отвъд границите, и искания за мерки по прилагане на законодателството, които

позволяват на даден компетентен орган да поиска от компетентен орган в друга държава членка да предприеме мерки по прилагане на законодателството.

Механизмът за взаимна помощ се използва за справяне с нарушения в рамките на Съюза, които засягат потребители в една държава членка, но имат трансграничен елемент (напр. отговорният търговец е установен в друга държава членка). Новост в регламента е, че органът, към който е отправено искане, е длъжен да отговори на искането за взаимна помощ в рамките на срока, определен от мерките по изпълнение. В допълнение към правомощията, определени в регламента, органът, към който е отправено искане, може да използва други правомощия, предоставени от националното право, за да прекрати нарушението. След като е отправено искане за взаимна помощ, органът, към който е отправено искането, действа от името на потребителите от държавата членка на органа заявител, все едно че са потребители от неговата собствена държава.

С цел да се създаде възможност на държавите членки със системи за прилагане на законодателството, включващи организации на потребителите, да се възползват напълно от механизма за взаимна помощ, в регламента се определя ролята на определените органи, на които компетентните органи могат да укажат да прекратят нарушение или да набавят необходимите доказателства. Механизмът за взаимна помощ може да се използва в действия срещу широко разпространени нарушения (глава IV), по-специално когато доказателствата се намират в държава членка, която не е засегната от широко разпространеното нарушение.

В регламента по новому се засилва механизмът за разрешаване на несъгласия между компетентни органи в рамките на механизма за взаимна помощ. Ролята на Комисията в механизма за взаимна помощ е засилена чрез системно наблюдение, насоки за компетентните органи и възможност за приемане на становища по искане на компетентни органи или по собствена инициатива.

Глава IV — Механизъм за координиране на надзора, разследването и прилагането на законодателството във връзка с широко разпространени нарушения

В главата се предвиждат инструменти за справяне с широко разпространени нарушения. Те включват координирани действия (раздел I), общи действия срещу широко разпространени нарушения със съюзно измерение (раздел II) и съгласувани разследвания на потребителски пазари (член 32).

Раздел I

Координираните действия за справяне с широко разпространени нарушения, които не достигат праговете за съюзно измерение, са гъвкав инструмент, позволяващ на компетентните органи да изберат най-подходящото от предвидените в регламента средства за справяне с тези нарушения. Тези действия по принцип следва да бъдат координирани от компетентните органи. Комисията може да поеме координираща роля само при необходимост с оглед на обхвата на нарушението или когато нарушението е вероятно да причини значителни вреди на колективните интереси на потребителите.

В раздела се определят вариантите за координирани разследване и мерки по прилагане на законодателството. Когато е целесъобразно, резултатът от координираното разследване и оценката на случая се представят в обща позиция. За да се гарантира съответствие с правото на Съюза за защита на потребителите, компетентните органи могат да упълномощат даден орган да предприеме мерки по прилагане на законодателството от името на потребителите в други държави членки, засегнати от

нарушението. Компетентните органи могат също така да действат едновременно във всички или в някои от засегнатите държави членки.

При все че не е възможно да се делегира участие в координирано действие на определени организации, на тях може да бъде указано да предприемат последващи мерки по прилагане на законодателството в координирано действие. Това обаче е възможно само когато другите компетентни органи се съгласят и ако се гарантира, че професионалната и търговската тайна съгласно регламента са запазени.

Раздел II

С раздела се създава нов инструмент за справяне с широко разпространени нарушения със съюзно измерение, които е вероятно да причинят вреди на потребителите в голяма част от Съюза. В него се посочват праговете, определящи кои предполагаеми нарушения имат съюзно измерение. Прагът се основава на два критерия предвид на броя на засегнатите държави и население, като и двата трябва да са изпълнени.

Комисията установява дали праговете за съюзно измерение са достигнати и дава ход на общото действие с решение. Тя има задължение да координира разследването и другите мерки, които държавите членки трябва да предприемат, за да се прекрати нарушението. Участието в общото действие е задължително за компетентните органи в държавите членки, които са засегнати от нарушението. В раздела се определят и основанията, на които компетентните органи могат да откажат да участват в общото действие. Комисията приключва действието с решение, когато са налице основанията за приключване.

Основният инструмент на общото действие е общата позиция на засегнатите компетентни органи, в която се съдържа резултатът от разследването. Общата позиция следва да бъде съобщена на отговорния за нарушението търговец, като следва да му бъде дадена възможност да бъде изслушан по нея.

Основната цел на общото действие е да се прекрати нарушението и да се гарантира, когато е необходимо, правната защита на потребителя чрез ангажиментите, поети от отговорния за нарушението търговец. Когато има малка вероятност да бъдат предложени ангажименти (напр. нарушения, включващи недобросъвестни търговци), компетентните органи могат направо да пристъпят към мерки по прилагане на законодателството, които са необходими за прекратяване на нарушението. Необходимо е тази опция да бъде на разположение на компетентните органи, за да се гарантира, че търговците не злоупотребяват с процедурата с цел заобикаляне на прилагането на законодателството.

За последващи мерки по прилагане на законодателството компетентните органи следва да изберат един компетентен орган, който е в най-добра позиция да предприеме мерки по прилагане на законодателството за прекратяване на нарушението. Със споразумение между компетентните органи, с което един компетентен орган се упълномощава да действа от името на останалите, става възможно този орган да действа от името на потребителите от други държави членки, все едно че са потребители от неговата собствена държава. При необходимост компетентните органи могат също така да предприемат мерки по прилагане на законодателството едновременно.

Раздел III

В раздела са предвидени общи разпоредби за процедурите за координирани и общи действия, като право на изслушване на търговците, ролята на координатора, вземането на решения и езиковия режим. Освен това в него се актуализира правното основание за съгласуваните разследвания на потребителски пазари (повсеместни проверки).

Глава V — Механизъм за надзор

Новият механизъм за надзор замества настоящата система от предупреждения по СОЗП. Той съчетава предупрежденията по настоящия Регламент за СОЗП с по-широк обмен на информация, която е от значение и необходима за своевременно откриване на широко разпространени нарушения.

В механизма за предупреждение могат да участват други субекти посредством външни предупреждения. В него могат да се включат две категории субекти. Определените организации и европейските потребителски центрове са включени по силата на регламента. Втората категория обхваща субекти, посочени от държавите членки и от Комисията измежду организации на потребители, търговски асоциации и други организации със съответен експертен опит и законен интерес от защитата на потребителите, които могат да участват в механизма за предупреждение. Достъпът до механизма за предупреждение на всички тези субекти е ограничен до „предупреждения за сведение“. В съответствие с изискванията за професионална тайна те няма да имат достъп до друга информация или предупреждения, обменени между компетентните органи.

Глава VI — Други дейности в рамките на ЕС

Подобно на действащия Регламент за СОЗП в главата се предвиждат координация, сътрудничество и обмен на информация относно други дейности, свързани със сътрудничеството в областта на прилагането на законодателството.

Глава VII — Професионална и търговска тайна и други разпоредби

Професионалната тайна е от изключително значение не само за да се защитят интересите на трети страни, но и за да се гарантира ефективността на разследването и да се предотврати унищожаването на доказателства. С регламента се гарантира защитата на професионалната и търговската тайна. В него се предвижда също така, че информацията, събрана при упражняване на минималните правомощия съгласно регламента, ще се използва само за целите на гарантиране спазването на законодателството за защита на интересите на потребителите. С регламента освен това се гарантира, че доказателствата и констатациите от разследванията, получени чрез упражняването на минималните правомощия, могат да се използват безпроблемно отвъд границите, по-специално когато е необходимо за справяне с широко разпространени нарушения.

Регламентът заменя задължението за докладване на две години по настоящия регламент с двугодишни национални планове за прилагане на законодателството, които следва да гарантират приоритизирането на дейностите и по-ефикасно използване на ресурсите за борба с нарушенията на единния пазар. Предвид трансграничното естество на нарушенията съгласно регламента, последиците от които се простират отвъд границите на юрисдикция на отделна държава членка, в регламента се установяват принципите за налагане на санкции за подобни нарушения.

Приложение

Приложението, което съдържа списък на нормативните актове за защита на интересите на потребителите, определя приложното поле на регламента *rationae materiae*. В сравнение с действащия регламент приложението е актуализирано, за да бъде отстранено законодателството, което вече не е в сила, и е изменено, за да се разшири

обхватът на регламента, като в него бъдат включени допълнителни инструменти на правото на Съюза за защита на потребителите.

Разширяването на обхвата на приложението, за да бъдат включени в него допълнителни инструменти на правото на Съюза за защита на потребителите, следва да се прилага преди влизането в сила на регламента.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно сътрудничество между националните органи, отговорни за прилагането на законодателството за защита на потребителите

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁶⁰,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета⁶¹ предвижда хармонизирани правила и процедури за улесняване на сътрудничеството между националните органи, отговорни за прилагането на трансграничното законодателство за защита на потребителите. В член 21а се предвижда преглед на ефективността и механизмите за функциониране на посочения регламент, като по силата на посочения член Комисията заключи, че Регламент (ЕО) № 2006/2004 не е достатъчен за справянето ефективно с предизвикателствата в областта на прилагането на законодателството на единния пазар, и по-специално на цифровия единен пазар,
- (2) Стратегията за цифровия единен пазар, приета от Комисията на 6 май 2015 г., определи като един от приоритетите необходимостта от засилване на доверието на потребителите чрез по-бързо, по-гъвкаво и по-последователно прилагане на разпоредбите за потребителите. В стратегията за единния пазар, приета от Комисията на 28 октомври 2015 г., отново бе изтъкнато, че законодателството на Съюза за защита на потребителите следва да бъде допълнително засилено чрез Регламента за сътрудничество в областта на защитата на потребителите,
- (3) Произтичащото от това неефективно прилагане на законодателството по отношение на трансграничните нарушения, по-специално в цифрова среда, позволява на търговците да заобикалят прилагането на законодателството чрез преместването си в рамките на Съюза, което води до нарушаване на конкуренцията за спазващите законите търговци, които извършват дейност на

⁶⁰ ОВ С 108, 30.4.2004 г., стр. 86.

⁶¹ Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета за сътрудничество между националните органи, отговорни за прилагане на законодателството за защита на потребителите (ОВ L 364, 9.12.2004 г., стр. 1).

националния пазар или трансгранични дейности, и по този начин вреди пряко на потребителите и подкопава доверието им в трансграничните сделки и единния пазар. Поради това е необходимо по-високо равнище на хармонизация, с което се налага ефективно и ефикасно сътрудничество в областта на прилагането на законодателството между компетентните публични правоприлагащи органи с цел откриване, разследване и разпореждане на преустановяването на нарушения в рамките на Съюза и широко разпространени нарушения,

- (4) С Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета беше създадена мрежа от компетентни публични органи в целия Съюз. Необходима е ефективна координация между различните компетентни органи, участващи в мрежата, както и други публични органи на равнището на държавите членки. Координиращата роля на единната служба за връзка следва да бъде възложена във всяка държава членка на компетентен орган, който разполага с достатъчно правомощия и средства, за да поеме тази ключова роля в мрежата от компетентни органи,
- (5) Потребителите следва да бъдат защитени от краткотрайни нарушения в рамките на Съюза и широко разпространени нарушения, които имат само кратка продължителност, но чиито вредни последици могат да продължат дълго след прекратяването на нарушението. Компетентните органи следва да разполагат с необходимите правомощия да разследват и да разпореждат преустановяването на подобни нарушения в бъдеще,
- (6) Компетентните органи следва да разполагат с минимален набор от правомощия за разследване и прилагане на законодателството, за да прилагат ефективно настоящия регламент, да си сътрудничат помежду си и да възпират търговците от извършването на нарушения в рамките на Съюза и широко разпространени нарушения. Тези правомощия следва да бъдат адекватни за справяне с предизвикателствата пред прилагането на законодателството в електронната търговия и цифровата среда, където възможностите за лесно прикриване или промяна на самоличността на търговците поражда особена загриженост. Тези правомощия следва да гарантират, че доказателствата могат да бъдат валидно обменяни между компетентните органи, за да се постигне ефективно прилагане на законодателството в еднаква степен във всички държави членки,
- (7) Държавите членки могат да изберат дали компетентните органи да упражняват тези правомощия пряко въз основа на собствената си компетентност или чрез сезиране на компетентните съдилища. Когато държавите членки изберат компетентните органи да упражняват своите правомощия чрез сезиране на компетентните съдилища, те следва да гарантират, че тези правомощия могат да бъдат упражнявани ефективно и своевременно и че разходите за упражняването им са пропорционални и не възпрепятстват прилагането на настоящия регламент,
- (8) Когато отговарят на искания, направени чрез механизма за взаимна помощ, компетентните органи следва, когато е целесъобразно, да използват също други правомощия или мерки, предоставени им на национално равнище, включително правомощието да започнат или да инициират наказателно преследване. От изключително значение е съдилищата и другите органи, по-специално участващите в наказателно преследване, да разполагат с необходимите средства и правомощия за ефективно и своевременно сътрудничество с компетентните органи,

- (9) Компетентните органи следва да бъдат в състояние да започват разследвания по своя собствена инициатива, ако научат за нарушения в рамките на Съюза и широко разпространени нарушения по начин, различен от жалби на потребители. Това е особено необходимо, за да се гарантира ефективно сътрудничество между компетентните органи, когато действат по отношение на широко разпространени нарушения,
- (10) Компетентните органи следва да имат достъп до всички необходими доказателства, данни и информация, за да определят дали е извършено нарушение в рамките на Съюза или широко разпространено нарушение, и по-специално за да установят отговорния за това търговец, независимо от това кой притежава тези доказателства, информация или данни, къде се намират те и в какъв формат. Компетентните органи следва да бъдат в състояние да поискат пряко от трети страни в цифровата верига за създаване на стойност да предоставят всички необходими доказателства, данни и информация,
- (11) Компетентните органи следва да бъдат в състояние да проверяват спазването на законодателството за защита на потребителите и да набавят доказателства за нарушения в рамките на Съюза и широко разпространени нарушения, особено тези, които се извършват по време или след покупката на стоки и услуги. Поради това те следва да разполагат с правомощието да правят пробни покупки и да купуват стоки или услуги под прикритието на самоличност,
- (12) В цифровата среда по-специално компетентните органи следва да бъдат в състояние да прекратяват бързо и ефективно нарушенията, особено когато търговецът, продаващ стоки или услуги, прикрива своята самоличност или се премества в рамките на Съюза или в трета държава, за да избегне прилагането на законодателството. В случаите, когато съществува риск от сериозни и непоправими вреди за потребителите, компетентните органи следва да бъдат в състояние да приемат временни мерки за предотвратяване на тези вреди или за ограничаването им, включително, когато е необходимо, спирането на уебсайт, домейн или подобна цифрова страница, услуга или акаунт. Освен това компетентните органи следва да имат правомощие да свалят или да изискат от трета страна доставчик на услуги да свалят уебсайт, домейн или подобна цифрова страница, услуга или акаунт,
- (13) За да се гарантира, че търговците се възпират в достатъчна степен от извършване или повторно извършване на нарушения, както и че те няма да облагодетелстват от тези нарушения, разпоредбите относно санкциите, които са приети от държавите членки в съответствие с изискванията на законодателството на Съюза за защита на интересите на потребителите, следва също да се прилагат по отношение на нарушенията в рамките на Съюза и широко разпространените нарушения. По същите причини потребителите следва да имат право на обезщетение за вреди, причинени от тези нарушения,
- (14) Що се отнася до обезщетяването на потребителите, компетентните органи следва да изберат пропорционални, справедливи и разумни мерки, които биха предотвратили или намалили риска от рецидив или повторение на нарушенията, като се вземат предвид по-специално очакваните ползи за потребителите и разумните административни разходи, които е вероятно да са свързани с изпълнението на тези мерки. Когато засегнатите потребители не могат да бъдат установени или когато не могат да бъдат установени без непропорционално високи разходи за отговорния за нарушението търговец, компетентният орган

може да разпорежи възстановяването на получените чрез нарушението облаги да бъде платено в държавния бюджет или на бенефициер, определен от компетентния орган или съгласно националното законодателство,

- (15) Ефективността и ефикасността на механизма за взаимна помощ следва да бъдат подобри. Изискваната информация следва да бъде предоставяна своевременно и необходимите мерки по прилагане на законодателството следва да бъдат приемани своевременно. По тази причина Комисията следва да определи задължителни срокове за компетентните органи, в рамките на които те да отговарят на исканията за информация и прилагане на законодателството, както и да разясни процедурни и други аспекти на обработването на исканията за информация и прилагане на законодателството посредством мерки за изпълнение,
- (16) Комисията трябва да бъде в състояние по-добре да координира и наблюдава функционирането на механизма за взаимна помощ, да издава насоки, да прави препоръки и да издава становища до държавите членки, когато възникват проблеми. Комисията също така трябва да бъде в състояние да подпомага по-ефективно и по-бързо компетентните органи при разрешаването на спорове, свързани с тълкуването на техните задължения, които произтичат от механизма за взаимна помощ,
- (17) Следва да бъдат предвидени хармонизирани правила, определящи процедурата за координирането на надзора, разследването и прилагането на законодателството във връзка с широко разпространени нарушения. Координираните действия срещу широко разпространени нарушения следва да гарантират, че компетентните органи могат да избират най-подходящите и ефикасни инструменти за прекратяване на широко разпространени нарушения и за гарантиране на обезщетяване на потребителите,
- (18) Координираната проверка на уебсайтовете за онлайн електронна търговия (повсеместни проверки) е друга форма на координиране на прилагането на законодателството, доказала се като ефективен инструмент срещу нарушенията, който трябва да бъде запазен и засилен в бъдеще,
- (19) Широко разпространените нарушения със съюзно измерение могат да причинят широкомащабни вреди на мнозинство потребители в Съюза. Поради това за тях е необходима специална процедура за координиране на равнището на Съюза, като координатор задължително е Комисията. За да се гарантира, че процедурата започва своевременно, съгласувано и ефективно и че условията се проверяват по еднакъв начин, Комисията следва да бъде натоварена да проверява дали условията за започване на процедурата са изпълнени. Доказателствата и информацията, събрани по време на общото действие, следва да се използват безпроблемно в националните производства, когато е необходимо,
- (20) В контекста на широко разпространените нарушения и широко разпространените нарушения със съюзно измерение, следва да се зачитат правата на защита на засегнатите търговци. Това изисква по-специално на търговеца да бъде дадено правото да бъде изслушан и да използва език по негов избор по време на производството,
- (21) Ако търговец, отговорен за широко разпространено нарушение или широко разпространено нарушение със съюзно измерение, не преустанови доброволно нарушението, компетентните органи на засегнатите държави членки следва да

определят един компетентен орган в държава членка, който да предприеме действието по прилагане на законодателството, което е подходящо за запазването на правата на потребителите, пребиваващи в другите засегнати от нарушението държави членки. Посоченият компетентен орган следва да бъде определен, като се вземе под внимание неговият капацитет за предприемане на ефективно действие срещу търговеца, например когато търговецът е установен в държавата членка на органа. Определеният компетентен орган следва да действа, все едно че потребителите от другите държави членки са потребители от неговата собствена държава. Когато е необходимо, за да се избегне екстратериториално прилагане на правото, на няколко или на всички засегнати от нарушението държави членки следва да се позволи да приемат мерки по прилагане на законодателството едновременно, за да защитят своите собствени потребители или потребители, пребиваващи в други държави членки. Това може да е необходимо например, за да бъдат прекратени нарушения от подобно естество, извършвани от дъщерни предприятия на дадено дружество, установени в повече от една държава членка, които засягат потребителите само на тези държави членки без явен трансграничен елемент (успоредни нарушения),

- (22) Механизмът за надзор и механизмът за предупреждение следва да бъдат засилени с цел гарантиране на своевременно и ефективно откриване на широко разпространени нарушения. Следва да бъдат пояснени информацията, подлежаща на обмен, и последващите действия, изисквани след обмена на информация, за да се гарантира, че по отношение на предупрежденията, изискващи действия, са предприемат надлежни действия и мерки. Комисията следва да координира функционирането на механизма за надзор,
- (23) Организациите на потребителите играят съществена роля за информирането на потребителите относно техните права, за осведомяването им и за защитата на техните интереси, включително при разрешаването на спорове. Потребителите следва да бъдат насърчавани да си сътрудничат с компетентните органи с цел засилване на прилагането на настоящия регламент. Организациите на потребителите, по-специално организациите на потребителите, на които могат да бъдат делегирани задачи по прилагане на законодателството съгласно настоящия регламент, и европейските потребителски центрове следва да бъдат в състояние да уведомяват компетентните органи за предполагаеми нарушения и да споделят с тях информация, необходима за откриването, разследването и прекратяването на нарушения в рамките на Съюза и широко разпространени нарушения,
- (24) Нарушенията, които са широко разпространени в целия Съюз, следва да бъдат ефективно и ефикасно отстранени. За тази цел следва да бъде координирано приоритизирането и планирането на прилагането на законодателството на равнището на държавите членки, а наличните ресурси на компетентните органи следва да бъдат обединени. За да се постигне това, следва да бъде въведена система на изготвяне на двугодишни текущо актуализирани планове за прилагане на законодателството,
- (25) Данните, свързани с жалбите на потребителите, могат да помогнат на отговорните за изготвянето на политиката лица на национално равнище и на равнището на Съюза да оценят функционирането на потребителските пазари и да откриват нарушения. С цел улесняване на обмена на тези данни на равнището на Съюза, Комисията прие Препоръка относно използването на хармонизирана методология за класифициране и докладване на жалби и запитвания на

потребители⁶². Тази препоръка следва да бъде изпълнена, за да бъде подкрепено напълно сътрудничеството в областта на прилагането на законодателството и да бъде улеснено откриването на нарушения в рамките на Съюза и широко разпространени нарушения,

- (26) Предизвикателствата, свързани с прилагането на законодателството, надхвърлят пределите на Съюза и интересите на потребителите в Съюза следва да бъдат защитавани от измамни търговци, установени в трети държави. Затова следва да бъдат договорени международни споразумения с трети държави относно взаимна помощ при прилагане на законодателството за защита на интересите на потребителите. Тези международни споразумения следва да включват предмета, определен в настоящия регламент, и следва да бъдат договорени на равнището на Съюза, за да се гарантира оптималната защита на потребителите в Съюза и гладкото сътрудничество с трети държави,
- (27) С цел да се гарантират еднакви условия на прилагането и упражняването на минималните правомощия от компетентните органи, да се посочат сроковете и да се определят подробностите на процедурите за справяне с нарушенията в рамките на Съюза и с широко разпространените нарушения, както и подробностите на механизма за надзор и административното сътрудничество, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁶³,
- (28) За приемането на актовете по силата на членове 10, 11, 12, 13, 15, 20, 27, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 39, 43 и 46 от настоящия регламент следва да бъде използвана процедурата по разглеждане, при условие че тези актове са от общ характер,
- (29) Настоящият регламент допълва секторните разпоредби на Съюза, предвиждащи сътрудничество между секторните регулаторни органи, и секторните разпоредби на Съюза относно обезщетяването на потребителите за вреди, произтичащи от нарушения на тези разпоредби. Настоящият регламент не засяга другите системи и мрежи за сътрудничество, предвидени в секторното законодателство на Съюза. Настоящият регламент насърчава сътрудничеството и координацията между мрежата за защита на потребителите и мрежите на регулаторните структури и органи, създадени по силата на секторното законодателство на Съюза,
- (30) Настоящият регламент не засяга действащите разпоредби на Съюза относно правомощията на националните регулаторни органи, създадени по силата на секторното законодателство на Съюза. Когато това е целесъобразно и възможно, тези органи следва да използват правомощията, с които разполагат съгласно законодателството на Съюза и националното законодателство, за да преустановят или забранят нарушения в рамките на Съюза или широко разпространени нарушения или за да подпомагат компетентните органи, които действат с тази цел,

⁶² Препоръка на Комисията относно използването на хармонизирана методология за класифициране и докладване на жалби и запитвания на потребители (2010/304/ЕС, ОВ L 136, 2.6.2010 г., стр. 1—31).

⁶³ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13—18).

- (31) За изчисляване на обезщетението за вредите, нанесени на колективните интереси на потребителите, следва да се прилагат секторните разпоредби на Съюза относно пътниците, като например Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския Парламент и на Съвета⁶⁴, Регламент (ЕО) № 1371/2007 на Европейския парламент и на Съвета⁶⁵, Регламент (ЕС) № 1177/2010 на Европейския парламент и на Съвета⁶⁶ и Регламент (ЕС) № 181/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁶⁷. Когато секторното законодателство на Съюза не обхваща обезщетения за вредите, причинени от нарушения в рамките на Съюза или широко разпространени нарушения, обезщетението следва да се определя въз основа на приложимото национално законодателство,
- (32) Настоящият регламент не засяга ролята и правомощията на компетентните органи и Европейския банков орган по отношение на защитата на колективните икономически интереси на потребителите по въпроси, засягащи услугите, свързани с платежните сметки, и договорите за кредит за жилищни недвижими имоти за потребители съгласно Директива 2014/17/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁶⁸ и Директива 2014/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁶⁹,
- (33) Предвид съществуващите механизми за сътрудничество съгласно Директива 2014/17/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и Директива 2014/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, механизмът за взаимна помощ (глава III) не се прилага спрямо нарушения в рамките на Съюза на тези директиви,
- (34) Настоящият регламент не засяга санкциите, предвидени в секторното законодателство на Съюза и законодателството на Съюза за защита на потребителите и прилагани спрямо национални нарушения. Компетентните органи следва, както е целесъобразно, да прилагат разпоредбите на националното законодателство за изпълнение на въпросните разпоредби, като отчитат действителните степен и обхват на нарушението и вредите, причинени от нарушението на потребителите в други държави членки,
- (35) С настоящия регламент се зачитат основните права и се съблюдават принципите, прогласени по-специално с Хартата на Европейския съюз за основните права⁷⁰. Съответно настоящият регламент следва да се тълкува и прилага при зачитане на тези права и принципи. Когато упражняват минималните правомощия,

⁶⁴ Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 г. относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети (ОВ L 46, 17.2.2004 г., стр. 1).

⁶⁵ Регламент (ЕО) № 1371/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен транспорт (ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 14).

⁶⁶ Регламент (ЕС) № 1177/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно правата на пътниците, пътуващи по море или по вътрешни водни пътища (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 1).

⁶⁷ Регламент (ЕС) № 181/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. относно правата на пътниците в автобусния транспорт и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 1).

⁶⁸ Директива 2014/17/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 февруари 2014 г. относно договорите за кредити за жилищни недвижими имоти за потребители (ОВ L 60, 28.2.2014 г., стр. 34).

⁶⁹ Директива 2014/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно съпоставимостта на таксите по платежните сметки, прехвърлянето на платежни сметки и достъпа до платежни сметки за основни операции (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 214).

⁷⁰ ОВ С 364, 18.12.2000 г., стр. 1.

предвидени в настоящия регламент, компетентните органи следва да постигнат подходящ баланс между защитените от основни права интереси, като например високо равнище на защита на потребителите, свобода на стопанска инициатива и свобода на информация,

- (36) Тъй като целта на настоящия регламент, а именно сътрудничеството между националните органи, отговорни за прилагането на законодателството за защита на потребителите, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, защото те не могат да осигурят сътрудничество и координиране на действията си, като действат самостоятелно, и следователно тази цел, поради своя териториален и личен обхват, може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки съгласно принципа на субсидиарност, определен в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в посочения член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел,
- (37) Поради това Регламент (ЕО) № 2006/2004 следва да бъде отменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

УВОДНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

Настоящият регламент определя условията, съгласно които компетентните органи, определени като отговорни за прилагането на законодателството за защита на потребителите, сътрудничат помежду си и с Комисията с цел да гарантират спазването на законодателството и гладкото функциониране на вътрешния пазар и с цел да се подобри защитата на икономическите интереси на потребителите.

Член 2

Обхват

1. Настоящият регламент се прилага по отношение на нарушенията в рамките на Съюза и широко разпространените нарушения, определени в член 3, букви б) и в).
2. Настоящият регламент се прилага също така и по отношение на краткотрайните нарушения в рамките на Съюза и широко разпространени нарушения, дори ако тези нарушения са преустановени преди началото или приключването на прилагането на законодателството.
3. Настоящият регламент не засяга разпоредбите на Съюза относно международното частно право, по-специално разпоредбите, които се отнасят до съдебната компетентност и приложимото право.
4. Настоящият регламент не засяга прилагането в държавите членки на мерки, които се свързани със съдебното сътрудничество по наказателноправни и гражданскоправни въпроси, по-специално работата на европейската съдебна мрежа.

5. Настоящият регламент не засяга изпълнението от страна на държавите членки на допълнителни задължения, които се отнасят до взаимната помощ при защита на колективните интереси на потребителите, включително по наказателноправни въпроси, произтичащи от други правни актове, в т.ч. двустранни или многостранни споразумения.

6. Настоящият регламент не засяга ролята и правомощията на компетентните органи и Европейския банков орган съгласно Директива 2014/17/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 февруари 2014 г. относно договорите за кредити за жилищни недвижими имоти за потребители и Директива 2014/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно съпоставимостта на таксите по платежните сметки, прехвърлянето на платежни сметки и достъпа до платежни сметки за основни операции.

7. Глава III от настоящия регламент не се прилага по отношение на нарушения в рамките на Съюза на следните законодателни актове:

- а) Директива 2014/17/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 февруари 2014 г. относно договорите за кредити за жилищни недвижими имоти за потребители;
- б) Директива 2014/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно съпоставимостта на таксите по платежните сметки, прехвърлянето на платежни сметки и достъпа до платежни сметки за основни операции.

8. Настоящият регламент не засяга Директива 2009/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁷¹.

Член 3

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- а) „законодателство за защита на интересите на потребителите“ са директивите, транспонирани във вътрешния правен ред на държавите членки, и регламентите, които са изброени в приложението;
- б) „нарушение в рамките на Съюза“ е всяко продължаващо или преустановено действие или бездействие, което е в противоречие със законодателство за защита на интересите на потребителите и което е увредило, вреди или е вероятно да увреди колективните интереси на потребителите, пребиваващи в държава членка, различна от държавата членка, от която произхожда или в която е извършено действието или бездействието, в която е установен търговецът, отговорен за действието или бездействието, или в която се намират доказателства или активи на търговеца, които са свързани с действието или бездействието;
- в) „широко разпространено нарушение“ е:
 - (1) всяко действие или бездействие, което е в противоречие със законодателството за защита на интересите на потребителите и което е увредило, вреди или е вероятно да увреди

⁷¹ Директива 2009/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно исковете за преустановяване на нарушения с цел защита на интересите на потребителите (ОВ L 110, 1.5.2009 г., стр. 30).

колективните интереси на потребителите, пребиваващи в поне две държави членки, различни от държавата членка, от която произхожда или в която е извършено действието или бездействието, или в която е установен търговецът, отговорен за действието или бездействието, или в която се намират доказателства или активи, които са свързани с действието или бездействието, независимо от това дали действието или бездействието е продължаващо или преустановено; или

- (2) всички действия или бездействия, които са в противоречие със законодателството за защита на интересите на потребителите и които имат общи характеристики като еднакви незаконни практики, нарушаване на еднакви интереси или едновременно извършване в поне две държави членки;
- г) „орган заявител“ е компетентният орган, който отправя искане за взаимна помощ;
- д) „орган, към който е отправено искане“ е компетентният орган, който получава искане за взаимна помощ;
- е) „търговец“ е всяко физическо лице или юридическо лице, независимо дали е частна, или публична собственост, което извършва действия за цели, свързани с неговата търговска или стопанска дейност, занаят или професия, включително посредством друго лице, действащо от негово име или за негова сметка,;
- ж) „надзор на пазара“ са дейностите, действията или мерките на компетентен орган, които са предназначени да открият дали са извършени, или се извършват нарушения в рамките на Съюза или широко разпространени нарушения;
- з) „жалба на потребител“ е твърдение, подкрепено от основателно доказателство, че даден търговец е извършил или е възможно да извърши нарушение на законодателството за защита на интересите на потребителите;
- и) „вреда на колективните интереси на потребителите“ е действително настъпила или възможна вреда на интересите на определен брой потребители, които са засегнати от нарушения в рамките на Съюза или широко разпространени нарушения; такава вреда се предполага по-специално, когато нарушението може да или е увредило, вреди или е вероятно да увреди значителен брой потребители в подобна ситуация.

Член 4

Давностни срокове за нарушенията

1. Компетентните органи могат да разследват нарушенията, посочени в член 2, и да забраняват на търговци извършването на тези нарушения в бъдещето. Компетентните органи могат да налагат санкции за посочените нарушения в срок от пет години от преустановяването на нарушението.
2. Давностният срок за налагането на санкции започва да тече от деня на преустановяване на нарушението.
3. Всяко действие, предприето от компетентния орган за целите на производството по разследване и прилагане на законодателството във връзка с нарушението, спира

давностния срок за налагането на санкции до приемането на окончателно решение по въпроса. Давностният срок за налагането на санкции се спира за времето, през което има висящо съдебно производство във връзка с решението, заповедта или друго действие на компетентния орган.

ГЛАВА II

КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ И ТЕХНИТЕ ПРАВОМОЩИЯ

Член 5

Компетентни органи и единни служби за връзка

1. Всяка държава членка определя за компетентни органи публични органи, установени на национално, регионално или местно равнище със специфични отговорности за прилагането на законодателството за защита на интересите на потребителите.
2. Компетентните органи изпълняват задълженията си съгласно настоящия регламент, все едно че действат от името на потребителите в своята собствена държава членка или за тяхна сметка.
3. Всяка държава членка определя един компетентен орган за единна служба за връзка.
4. Единната служба за връзка е отговорна за координиране на дейностите по разследване и прилагане на законодателството, свързани с нарушения в рамките на Съюза и широко разпространени нарушения, като дейностите се извършват от компетентните органи, другите публични органи, предвидени в член 6, определените организации, предвидени в член 13, и субектите, участващи в механизма за предупреждение, предвиден в член 34.
5. Държавите членки гарантират, че компетентните органи и единните служби за връзка разполагат със съответните средства, необходими за прилагането на настоящия регламент и за ефективното използване на своите правомощия по силата на член 8, включително достатъчно бюджетни и други средства, експертен опит, процедури и други механизми.
6. Когато на тяхна територия има повече от един компетентен орган, държавите членки гарантират, че съответните им функции са ясно определени и че тези органи си съдействат тясно, за да могат ефективно да изпълняват съответните си функции.

Член 6

Сътрудничество с други публични органи и определени организации

1. Всяка държава членка може да налага задължение на други публични органи да подпомагат компетентните органи при изпълнението на техните задължения.
2. Компетентният орган може да поиска от другите публични органи, посочени в параграф 1, да предприемат всички необходими мерки по прилагане на законодателството, с които разполагат съгласно националното право, за да постигнат преустановяване или забрана на нарушения в рамките на Съюза и широко разпространени нарушения.
3. Държавите членки гарантират, че другите публични органи разполагат с необходимите средства и правомощия за ефективно сътрудничество с компетентните органи при прилагането на настоящия регламент. Тези други публични органи редовно

информират компетентните органи за мерките, предприети при прилагането на настоящия регламент.

4. Всяка държава членка може да определи организации, имащи законен интерес да бъдат преустановени или забранени нарушенията („определени организации“), които да събират необходимата информация и да предприемат необходимите мерки по прилагане на законодателството, с които разполагат съгласно националното право, от името на компетентния орган, към който е отправено искане.

5. Държавите членки гарантират сътрудничество между компетентните органи и определените организации, по-специално с цел да се гарантира, че нарушенията, посочени в член 2, се представят незабавно на вниманието на компетентните органи.

Член 7

Информация и списъци

1. Всяка държава членка съобщава незабавно на Комисията и на другите държави членки компетентните органи, единната служба за връзка, определените организации, посочени в член 13, и субектите, участващи в механизма за предупреждение, предвиден в член 34, както и за всякакви промени в тази връзка.

2. Комисията поддържа и актуализира на своя уебсайт публично достъпен списък на единните служби за връзка, компетентните органи, определените организации и субектите.

Член 8

Минимални правомощия на компетентните органи

1. Всеки компетентен орган разполага с правомощията за разследване и прилагане на законодателството, необходими за прилагането на настоящия регламент, и ги упражнява в съответствие с настоящия регламент и националното право.

2. Всеки компетентен орган разполага с най-малко следните правомощия и ги упражнява съгласно условията, посочени в член 9:

- а) да има достъп до всеки съответен документ, данни или информация, свързани с нарушение съгласно настоящия регламент, във всякаква форма или формат и независимо от средството за съхранение или мястото, на което се съхраняват;
- б) да изисква от всяко физическо или юридическо лице, включително банки, доставчици на интернет услуги, регистри или регистратори на домейни и доставчици на хостинг услуги, предоставянето на всяка съответна информация, данни или документ във всякаква форма или формат, независимо от средството за съхранение или мястото, на което се съхраняват, за целите, наред с другото, на установяването и проследяването на финансови потоци и потоци от данни или на установяването на самоличността на лицата, участващи във финансови потоци и потоци от данни, на информация за банкови сметки и на собствеността на уебсайтове;
- в) да изисква от всеки публичен орган, организация или агенция в рамките на държавата членка на компетентния орган да предостави всяка съответна информация, данни или документ във всяка форма или формат,

независимо от средството за съхранение или мястото, на което се съхраняват, за целите, наред с другото, на установяването и проследяването на финансови потоци и потоци от данни или на установяването на самоличността на лицата, участващи във финансови потоци или потоци от данни, на информация за банкови сметки и на собствеността на уебсайтове;

- г) да извършва необходимите проверки на място, включително по-специално правомощието да влиза във всички помещения, парцели или превозни средства или да поиска от други органи да го направят, за да бъдат проучени, конфискувани, взети или набавени копия от информация, данни или документи, независимо от средството за съхранение или мястото, на което се съхраняват; да запечатва всяко помещение или информация, данни или документи за необходимия срок и в необходимата за проверката степен; да изисква от всеки представител или член на персонала на засегнатия търговец да даде обяснения относно факти, информация или документи, свързани с предмета на проверката, и да записва отговорите;
- д) да купува стоки и услуги като пробни покупки, за да открие нарушения съгласно настоящия регламент и да набави доказателства;
- е) да купува стоки и услуги под прикрита самоличност, за да открие нарушения съгласно настоящия регламент и да набави доказателства;
- ж) да приема временни мерки за предотвратяване на риска от сериозни и непоправими вреди за потребителите, по-специално спирането на уебсайт, домейн или подобна цифрова страница, услуга или акаунт;
- з) да започва разследвания или производства с цел преустановяването или забраната на нарушения в рамките на Съюза или широко разпространени нарушения по собствена инициатива и когато е целесъобразно, да публикува информация за това;
- и) да получава ангажимент от търговеца, отговорен за нарушения в рамките на Съюза или широко разпространено нарушение, да преустанови нарушението и когато е целесъобразно, да компенсира потребителите за причинените вреди;
- й) да изиска писмено от търговеца да преустанови нарушението;
- к) да постига преустановяването или забраната на нарушението;
- л) да затвори уебсайт, домейн или подобна цифрова страница, услуга или акаунт или част от тях, включително като изисква от трета страна или от друг публичен орган да приложи тези мерки;
- м) да налага санкции, включително глоби и имуществени санкции за нарушения в рамките на Съюза и широко разпространени нарушения и за неспазването на всяко решение, заповед, временна мярка, ангажимент или друга мярка, приета по силата на настоящия регламент;
- н) да разпорежда на търговеца, отговорен за нарушение в рамките на Съюза или широко разпространено нарушение, да компенсира потребителите, които са понесли вреди вследствие на нарушението, включително, наред с другото, парична компенсация, като предложи на потребителите възможността да прекратят договора или други мерки, гарантиращи

обезщетяване на потребителите, които са претърпели вреда в резултат на нарушението;

- о) да разпорежда възстановяване на облагите, получени в резултат на нарушенията, включително разпореждане тези облаги да бъдат платени в държавния бюджет или на бенефициер, определен от компетентния орган или съгласно националното законодателство;
- п) да публикува всички окончателни решения, временни мерки или разпореждания, включително публикуването на самоличността на търговеца, отговорен за нарушението в рамките на Съюза или широко разпространеното нарушение;
- р) да консултира потребители, организации на потребителите, определени организации и други съответни лица за ефективността на предложените ангажименти за преустановяване на нарушението и за премахване на вредата, причинена от него.

Член 9

Упражняване на минимални правомощия

1. Компетентните органи упражняват правомощията, предвидени в член 8, в съответствие с настоящия регламент и националното законодателство:

- а) пряко въз основа на собствената си компетентност; или
- б) чрез сезиране на съдилища, които са компетентни да издадат необходимото решение, включително, когато е подходящо, чрез обжалване, в случай че със съдебното решение не е уважено искането.

2. Доколкото компетентните органи упражняват своите правомощия чрез сезиране на съдилища, съответните съдилища имат правото да издадат необходимите решения и да действат в рамките на настоящия регламент.

3. Държавите членки гарантират, че съдебните такси и другите разходи, свързани с приемането на съдебните решения по производствата, образувани във връзка с прилагането на настоящия регламент, са пропорционални и не възпрепятстват прилагането на настоящия регламент.

Член 10

Изпълнителни правомощия

Комисията може да приема актове за изпълнение, в които се определят условията за изпълнението и упражняването на минималните правомощия на компетентните органи, посочени в член 8. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 48, параграф 2.

ГЛАВА III

МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМНА ПОМОЩ

Член 11

Искане на информация

1. При поискване от орган заявител, органът, към който е отправено искането, предоставя незабавно всяка съответна информация, която е необходима, за да установи дали е налице нарушение в рамките на Съюза и за да постигне преустановяването на нарушението. Органът, към който е отправено искането, уведомява незабавно Комисията за искането за информация и за своя отговор.
2. Органът, към който е отправено искането, предприема съответните разследвания или взема всички други необходими или подходящи мерки с цел да събере изискваната информация. Ако е необходимо, тези разследвания се осъществяват със съдействието на други публични органи или определени организации.
3. При поискване от органа заявител органът, към който е отправено искането, може да разреши компетентни длъжностни лица на органа заявител да придружават по време на разследванията длъжностните лица на органа, към който е отправено искане.
4. Органът, към който е отправено искането, отговаря на искането, като използва процедурата за искания за информация и в рамките на сроковете, определени от Комисията в акта за изпълнение.
5. Комисията приема актове за изпълнение, в които се определят сроковете, стандартните формуляри и подробностите на процедурите за искания за информация. Актовете за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 48, параграф 2.

Член 12

Искания за мерки по прилагане на законодателството

1. При поискване от орган заявител органът, към който е отправено искането, предприема всички мерки по прилагане на законодателството, за да постигне преустановяването или забраната на нарушението в рамките на Съюза, включително налагане на санкции и разпореждане или улесняване на обезщетяването на потребители за вреди, причинени от нарушението.
2. С цел да изпълни задълженията си, определени в параграф 1, органът, към който е отправено искане, упражнява правомощията, посочени в член 8, и всички допълнителни правомощия, предоставени му съгласно националното право. Органът, към който е отправено искане, определя мерките по прилагане на законодателството, които са подходящи, за да постигне преустановяването или забраната на нарушението в рамките на Съюза по пропорционален, ефикасен и ефективен начин. Ако е необходимо, тези мерки се определят и изпълняват със съдействието на други публични органи.
3. Органът, към който е отправено искането, следва редовно да информира органа заявител и да се консултира с него за предприетите стъпки и мерки. Органът, към който е отправено искането, уведомява незабавно чрез базата данни, посочена в член 43, органа заявител, компетентните органи на другите държави членки и Комисията за

предприетите мерки и техният ефект върху нарушението в рамките на Съюза, включително следното:

- а) дали са наложени временни мерки;
- б) дали нарушението е преустановено;
- в) какви са наложените санкции;
- г) до каква степен са обезщетени потребителите;
- д) дали са изпълнени предприетите мерки.

4. Органът, към който е отправено искането, отговаря на искането, като използва процедурата за искания за мерки по прилагане на законодателството и в рамките на сроковете, определени от Комисията в акта за изпълнение.

5. Комисията приема актове за изпълнение, в които се определят сроковете, стандартните формуляри и подробностите на процедурите за искания за мерки по прилагане на законодателството. Актовете за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 48, параграф 2.

Член 13

Роля на определените организации

1. Органът, към който е отправено искането, може да укаже на определена организация да събере необходимата информация или да предприеме мерките по прилагане на законодателството, необходими за постигане на преустановяването или забраната на нарушението. Органът, към който е отправено искането, може да направи това само когато е вероятно посочената организация да набави поисканата информация или да постигне преустановяването или забраната на нарушението толкова ефективно, колкото органа, към който е отправено искането.

2. Органът, към който е отправено искането, гарантира, че даването на указания на определената организация не води до разкриването на информация, предмет на разпоредбите за поверителност и за професионална и търговска тайна, предвидени в член 41.

3. Когато определената организация не успее да постигне преустановяването или забраната на нарушението в рамките на Съюза в срока, определен съгласно член 11, параграф 4 и член 12, параграф 4, самият орган, към който е отправено искането, действа по изпълнението на искането съгласно членове 11 и 12.

4. Преди да даде указания на определената организация, органът, към който е отправено искането, се консултира с органа заявител за своето намерение да даде указания на определена организация. Ако органът заявител не се съгласи с даването на указания на определена организация, той незабавно уведомява писмено органа, към който е отправено искането, като представя основанията за своето възражение. В посочения случай органът, към който е отправено искането, не дава указания на определената организация и действа самостоятелно по изпълнението на искането.

6. Комисията приема актове за изпълнение, в които се определят сроковете, стандартните формуляри и подробностите на процедурите, включващи определени организации. Актовете за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 48, параграф 2.

Член 14

Процедура за исканията за взаимна помощ

1. В исканията за взаимна помощ органът заявител предоставя достатъчно информация, която позволява на органа, към който е отправено искането, да изпълни това искане, включително всяко необходимо доказателство, което може да се набави само на територията на държавата членка на органа заявител.
2. Исканията се изпращат за сведение от органа заявител до единната служба за връзка на държавата членка на органа, към който е отправено искането, и до единната служба за връзка на държавата членка на органа заявител. Единната служба за връзка на държавата членка на органа, към който е отправено искането, препраща незабавно исканията до съответния компетентен орган.
3. Исканията за взаимна помощ и всички съобщения, свързани с тях, се отправят писмено чрез използване на стандартни формуляри и се изпращат по електронен път посредством базата данни, създадена съгласно член 43.
4. Езиците, използвани за исканията за взаимна помощ и за всички съобщения, свързани с тях, се договарят между засегнатите компетентни органи.
5. Ако не може да бъде постигнато съгласие относно езиците, исканията се изпращат на официалния език на държавата членка на органа заявител, а отговорите — на официалния език на държавата членка на органа, към който е отправено искането. В посочения случай всеки компетентен орган осигурява необходимите преводи на исканията, отговорите и другите документи, които получава от друг компетентен орган.
6. Органът, към който е отправено искането, отговаря пряко на органа заявител и на единните служби за връзка на държавите членки на органа заявител и на органа, към който е отправено искането.

Член 15

Отказ за изпълнение на искане за взаимна помощ

1. Органът, към който е отправено искане, може да откаже да изпълни искане за информация съгласно член 11, ако са спазени едно или повече от следните условия:
 - а) по негово мнение, след консултация с органа заявител, изискваната информация не е необходима на органа заявител, за да се установи дали е налице нарушение в рамките на Съюза или за да се установи дали има основателно съмнение, че може да бъде извършено такова нарушение;
 - б) органът заявител не е съгласен, че информацията е предмет на разпоредбите за поверителност и за професионална и търговска тайна, предвидени в член 41;
 - в) вече са образувани наказателно разследване или съдебно производство или вече е произнесено окончателно решение по отношение на същото нарушение в рамките на Съюза и срещу същия търговец от в държавата членка на органа, към който е отправено искането, или на органа заявител.
2. Органът, към който е отправено искане, може да откаже да изпълни искане за мерки по прилагане на законодателството съгласно член 12 след консултация с органа заявител, ако са спазени едно или повече от следните условия:
 - а) вече са образувани наказателно разследване или съдебно производство или вече е произнесено окончателно решение по отношение на същото нарушение

в рамките на Съюза и срещу същия търговец от съдебните органи в държавата членка на органа, към който е отправено искането, или на органа заявител;

б) по негово мнение, след извършване на съответно разследване от органа, към който е отправено искането, не е налице нарушение в рамките на Съюза;

в) по негово мнение органът заявител не е предоставил достатъчно информация в съответствие с член 12, параграф 1,

Изпълнение на искане за мерки по прилагане на законодателството не може да бъде отказано на основание, че е предоставена недостатъчна информация, ако относно същото нарушение в рамките на Съюза е направен отказ на искане за информация на основание, че вече са образувани наказателно разследване или съдебно производство или вече е произнесено окончателно решение по отношение на същото нарушение в рамките на Съюза и срещу същия търговец, както е посочено в параграф 1, буква в).

3. Органът, към който е отправено искането, уведомява органа заявител и Комисията за отказа да изпълни искането за взаимна помощ и излага основанията си за отказа.

4. В случай на несъгласие между органа заявител и органа, към който е отправено искането, органът заявител или органът, към който е отправено искането, отнася незабавно въпроса до Комисията, която се произнася със становище. Когато въпросът не е отнесен до нея, Комисията може да се произнесе със становище по своя собствена инициатива.

5. Комисията наблюдава функционирането на механизма за взаимна помощ, както и спазването от компетентните органи на процедурите и сроковете за обработване на искания за взаимна помощ. Комисията има достъп до исканията за взаимна помощ и до информацията и документите, които се обменят между органа заявител и органа, към който е отправено искането.

6. Когато е целесъобразно, Комисията може да издаде насоки и да предостави съвети на държавите членки, за да гарантира ефективното и ефикасното функциониране на механизма за взаимна помощ.

7. Комисията може да приема актове за изпълнение, в които се определят подробностите на процедурите за справяне със случаи на несъгласие между компетентните органи съгласно параграфи 3 и 4. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 48, параграф 2.

ГЛАВА IV

МЕХАНИЗЪМ ЗА КООРДИНИРАНЕ НА НАДЗОРА, РАЗСЛЕДВАНЕТО И ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО ВЪВ ВРЪЗКА С ШИРОКО РАЗПРОСТРАНЕНИ НАРУШЕНИЯ

РАЗДЕЛ I

ШИРОКО РАЗПРОСТРАНЕНИ НАРУШЕНИЯ

Член 16

Започване на координирано действие и определяне на координатора

1. Когато компетентен орган има основателно съмнение, че се извършва широко разпространено нарушение, той уведомява незабавно компетентните органи на другите държави членки, засегнати от широко разпространеното нарушение, и Комисията.
2. Когато Комисията има основателно съмнение, че се извършва широко разпространено нарушение, тя уведомява компетентните органи, засегнати от широко разпространеното нарушение.
3. След като получат уведомленията, посочени в параграфи 1 и 2, компетентните органи, засегнати от широко разпространеното нарушение, определят с консенсус компетентния орган, който да координира действието.
4. Засегнатите компетентни органи могат да приканят Комисията да поеме координиращата роля. Комисията информира незабавно засегнатите компетентни органи дали приема координиращата роля.
5. Когато уведомява компетентния орган съгласно параграф 2, Комисията може да предложи да поеме координиращата роля. Засегнатите компетентни органи информират незабавно Комисията дали приемат координирането на действието от нея.
6. Когато Комисията откаже да поеме координиращата роля или когато засегнатите компетентни органи не приемат координирането на действието от Комисията, засегнатите компетентни органи определят компетентен орган, който да координира действието. Когато не е постигнато съгласие между компетентните органи, действието се координира от компетентния орган, който първи е уведомил другите компетентни органи за предполагаемото нарушение.

Член 17

Действия по разследване при координирани действия

1. Засегнатите компетентни органи гарантират ефективното и ефикасно събиране на необходимите доказателства, данни и информация. Засегнатите компетентни органи гарантират, че разследванията и проверките се извършват едновременно, както и че временните мерки се прилагат едновременно.
2. Засегнатите компетентни органи могат да използват механизма за взаимна помощ съгласно глава III, по-специално с цел събиране на доказателства и информация от държави членки, различни от държавите членки, засегнати от координираното действие, или с цел да се гарантира, че засегнатият търговец не заобикаля мерките по прилагане на законодателството.
3. Когато е целесъобразно, съответните компетентни органи могат да представят резултата от разследването и оценката на широко разпространеното нарушение в обща позиция, договорена между тях.
4. Когато е целесъобразно и без да се засягат разпоредбите за професионална и търговска тайна, предвидени в член 41, съответните компетентни органи могат да решат да публикуват общата позиция или части от нея на своите уебсайтове и на уебсайта на Комисията и да потърсят становищата на други засегнати страни.

Член 18

Мерки по прилагане на законодателството при координирани действия

1. Засегнатите компетентни органи могат да приканят търговеца, отговорен за нарушението, да предложи ангажименти за преустановяване на нарушението и когато е

целесъобразно, за компенсиране или за предприемане на други мерки, улесняващи компенсирането на потребителите, които са претърпели вреди. Търговецът също може по собствена инициатива да предложи ангажменти за преустановяване на нарушението и за компенсиране на потребителите.

2. Когато търговецът предложи ангажменти, засегнатите компетентни органи могат, ако е целесъобразно, да публикуват предложените ангажменти на своите уебсайтове или, при необходимост, на уебсайта на Комисията, за да потърсят становищата на други засегнати страни и да проверят дали ангажиментите са достатъчни за преустановяване на нарушението и компенсиране на потребителите.

3. Засегнатите компетентни органи могат да определят един компетентен орган, който да предприеме мерки по прилагане на законодателството от името на другите компетентни органи, за да постигне преустановяването или забраната на широко разпространеното нарушение, да гарантира обезщетяване на потребителите или да наложи санкции. Когато определят компетентен орган, който да предприеме мерки по прилагане на законодателството, компетентните органи вземат предвид местоположението на засегнатия търговец. Веднага след като компетентният орган бъде определен от другите засегнати компетентни органи да предприеме мерки по прилагане на законодателството, той става компетентен да действа от името на потребителите във всяка засегната държава членка, все едно че те са потребители от неговата собствена държава.

4. Компетентните органи могат да решат да предприемат мерки по прилагане на законодателството едновременно във всички или в някои държави членки, засегнати от широко разпространеното нарушение. В посочения случай компетентните органи гарантират едновременното започване на тези мерки по прилагане на законодателството във всички засегнати държави членки.

5. Даването на указания на определена организация да предприеме мерки по прилагане на законодателството съгласно параграфи 1—4 е възможно само ако засегнатите компетентни органи дадат своето съгласие за подобно даване на указания и ако то не води до разкриване на информация, предмет на разпоредбите за професионална и търговска тайна, предвидени в член 41.

Член 19

Приключване на координираните действия

Координиращият орган информира незабавно Комисията и компетентните органи на засегнатите държави членки, когато широко разпространеното нарушение е преустановено или забранено.

Член 20

Изпълнителни правомощия

Комисията може да приема актове за изпълнение, в които се определят подробностите на процедурите за общи действия спрямо широко разпространени нарушения, по-специално стандартните формуляри за уведомления и другите форми на обмен на информация между компетентните органи и Комисията. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 48, параграф 2.

РАЗДЕЛ II

ШИРОКО РАЗПРОСТРАНЕНО НАРУШЕНИЕ СЪС СЪЮЗНО ИЗМЕРЕНИЕ

Член 21

Общи действия спрямо широко разпространени нарушения със съюзно измерение

1. Когато е налице основателно съмнение, че широко разпространено нарушение е увредило, вреди или е вероятно да увреди потребители в поне три четвърти от държавите членки, заедно представляващи най-малко три четвърти от населението на Съюза („широко разпространено нарушение със съюзно измерение“), Комисията започва общо действие. За тази цел Комисията може да поиска необходимата информация или документи от компетентните органи.
2. Решението за започване на общото действие се съобщава на единните служби за връзка на държавите членки, засегнати от общото действие.
3. Компетентен орган може да откаже да участва в общото действие по една от следните причини:
 - а) вече е образувано съдебно производство за същото нарушение срещу същия търговец в съответната държава членка;
 - б) вече е произнесено окончателно съдебно решение или окончателно административно решение по отношение на същото нарушение срещу същия търговец в съответната държава членка.
4. След уведомяване за решението за започване на общото действие съгласно параграф 2, когато компетентен орган реши да не участва в общото действие, той информира незабавно Комисията и другите засегнати компетентни органи за своето решение, посочва причините за него съгласно параграф 3 и предоставя необходимите подкрепящи документи.
5. Комисията координира общото действие.

Член 22

Мерки по разследване

1. Засегнатите компетентни органи, координирани от Комисията, провеждат едновременни разследвания, за да установят дали е налице широко разпространено нарушение със съюзно измерение.
2. Засегнатите компетентни органи могат да използват механизма за взаимна помощ съгласно глава III, по-специално с цел събиране на доказателства и информация от държави членки, различни от държавите членки, засегнати от общото действие, или с цел да се гарантира, че засегнатият търговец не заобикаля мерките по прилагане на законодателството.

Член 23

Обща позиция

1. Резултатът от разследването и оценката на широко разпространеното нарушение със съюзно измерение се представят в обща позиция, одобрена от засегнатите компетентни органи.

2. Когато е малко вероятно нарушението да бъде преустановено в резултат на ангажиментите, поети от търговеца, който е отговорен за него, компетентните органи могат да предприемат мерки по прилагане на законодателството съгласно член 25, без да установяват обща позиция и да приканват търговеца, отговорен за нарушението, да предложи ангажименти.

3. Когато е целесъобразно и без да се засягат разпоредбите за професионална и търговска тайна, предвидени в член 41, компетентните органи могат да решат да публикуват общата позиция или части от нея на своите уебсайтове и на уебсайта на Комисията или, когато е целесъобразно, да потърсят становищата на други засегнати страни.

Член 24

Ангажименти

1. Засегнатите компетентни органи, координирани от Комисията, могат да приканят търговеца, отговорен за широко разпространеното нарушение със съюзно измерение, да предложи ангажименти за преустановяване на нарушението и за компенсиране на потребителите, които са претърпели вреди в резултат от него. Търговецът също може по собствена инициатива да предложи ангажименти за преустановяване на нарушението и за компенсиране на потребителите.

2. Когато търговецът предложи ангажименти, засегнатите компетентни органи могат, когато е целесъобразно, да публикуват предложените ангажименти на своите уебсайтове или на уебсайта на Комисията, за да потърсят становищата на други засегнати страни и да проверят дали тези ангажименти са достатъчни за преустановяване на нарушението и компенсиране на потребителите.

3. Засегнатите компетентни органи оценяват предложените ангажименти и съобщават резултата от оценката на търговеца в обща позиция. Когато ангажиментите са достатъчни за преустановяване на нарушението и ако е целесъобразно, за компенсиране на потребителите, компетентните органи ги приемат и определят срок, в рамките на който ангажиментите трябва да бъдат изпълнени.

4. Засегнатите компетентни органи наблюдават изпълнението на ангажиментите. По-специално те гарантират, че засегнатият търговец редовно докладва на Комисията за напредъка при изпълнението на ангажиментите. Когато е целесъобразно, компетентните органи могат да потърсят становищата на организации на потребителите, други засегнати страни и експерти, за да проверят дали стъпките, предприети от търговеца, са в съответствие с ангажиментите.

Член 25

Мерки по прилагане на законодателството

1. Засегнатите компетентни органи се споразумяват кой компетентен орган или, когато е необходимо, кои компетентни органи да предприемат мерки по прилагане на законодателството срещу търговеца от името на други компетентни органи, когато е изпълнено едно от следните условия:

- а) малко вероятно е нарушението да бъде преустановено в резултат на ангажиментите, поети от търговеца, който е отговорен за него;
- б) търговецът не предлага ангажименти;
- в) търговецът предлага ангажименти, които не са достатъчни за преустановяване на нарушението и компенсиране на потребителите;
- г) търговецът не успява да изпълни ангажиментите в срока, определен в параграф 3.

2. Веднага след като от другите засегнати компетентни органи е определен компетентният орган, който да предприеме мерки по прилагане на законодателството, той става компетентен да действа от името на потребителите във всяка държава членка, все едно че те са потребители от неговата собствена държава. Когато определят компетентен орган, който да предприеме мерки по прилагане на законодателството, компетентните органи вземат предвид местоположението на засегнатия търговец.

3. Когато компетентните органи не действат в съответствие с параграф 2, те предприемат мерки по прилагане на законодателството едновременно в няколко или във всички държави членки, засегнати от широко разпространеното нарушение със съюзно измерение. Компетентните органи гарантират едновременното започване на тези мерки по прилагане на законодателството във всички засегнати държави членки.

4. Даването на указания на определена организация за предприемане на мерки по прилагане на законодателството съгласно параграфи 1—3 от настоящия член е възможно само ако компетентните органи на засегнатата държава членка дадат своето съгласие и ако даването на указания не води до разкриване на информация, предмет на правилата за професионална и търговска тайна, определени в член 41.

Член 26

Приключване на общи действия спрямо широко разпространени нарушения със съюзно измерение

1. Комисията решава да приключи общото действие в случаите, когато е изпълнено едно от следните условия:

- а) условията за общото действие съгласно член 21, параграф 1 не са изпълнени;
- б) засегнатите компетентни органи направят заключение, че не е налице широко разпространено нарушение със съюзно измерение;
- в) заключението на засегнатите компетентни органи е, че след изпълнението на ангажиментите от търговеца нарушението е преустановено и когато е целесъобразно, потребителите са обезщетени;
- г) заключението на засегнатите компетентни органи е, че след предприемането на мерките по прилагане на законодателството съгласно член 25, нарушението е преустановено или забранено и когато е целесъобразно, потребителите са обезщетени.

2. Комисията уведомява единната служба за връзка на засегнатите държави членки за решението за приключване на общото действие.

Член 27

Изпълнителни правомощия

Комисията може да приема актове за изпълнение, в които се определят подробностите на процедурите за общи действия спрямо широко разпространени нарушения със съюзно измерения, по-специално стандартните формуляри за уведомления и другите форми на обмен на информация между компетентните органи и Комисията. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 48, параграф 2.

РАЗДЕЛ III

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ, ПРИЛОЖИМИ ЗА КООРДИНИРАНИ ДЕЙСТВИЯ И ОБЩИ ДЕЙСТВИЯ ПО НАСТОЯЩАТА ГЛАВА

Член 28

Процедура за вземане на решения между държавите членки

Що се отнася до въпроси по настоящата глава, засегнатите компетентни органи вземат решенията си с консенсус.

Член 29

Роля на координатора

1. Координаторът, определен в съответствие с членове 16, 21 или 32, по-специално:

- а) гарантира, че всички засегнати компетентни органи и Комисията са надлежно и своевременно информирани за напредъка на действието по прилагане на законодателството, очакваните следващи стъпки и мерките, които предстои да бъдат приети;
- б) координира разследванията, проверките и приемането на временните мерки, които са определени от засегнатите компетентни органи в съответствие с раздели I и II, наблюдава разследванията, проверките и временните мерки, както и другите мерки съгласно член 8;
- в) координира изготвянето и споделянето на всички необходими документи между засегнатите компетентни органи и Комисията;
- г) поддържа контакт с търговците и другите страни, засегнати от надзора, разследването и мерките по прилагане на законодателството, освен когато е договорено друго от засегнатите компетентни органи и Комисията;
- д) координира оценката, консултациите и наблюдението от страна на засегнатите компетентни органи, както и другите стъпки, необходими за обработване и изпълнение на ангажиментите, предложени от засегнатите търговци;
- е) координира другите мерки по прилагане на законодателството, приети от засегнатите компетентни органи, включително сезирания на съдилища за необходимите заповеди и решения, налагането на санкции и приемането на мерки за гарантиране на обезщетяване на потребителите;
- ж) координира исканията за взаимна помощ, подадени от засегнатите компетентни органи съгласно глава III.

2. Координаторът не носи отговорност за действията или бездействията на засегнатите компетентни органи, когато използва правомощията, предвидени в член 8.

Задължение за сътрудничество и езиков режим

1. Компетентните органи координират своите дейности по надзор на пазара и своите мерки по разследване и по прилагане на законодателството с цел справяне с широко разпространени нарушения съгласно раздели I и II. Те обменят помежду си цялата необходима информация и незабавно оказват един на друг, а също и на Комисията всякакъв друг вид помощ, от която може да се нуждаят.
2. Компетентните органи осигуряват съответни ресурси за извършването на координирани разследвания и действия по прилагане на законодателството. Компетентните органи могат да приканят служители на Комисията и други придружаващи лица, оправомощени от Комисията, да участват в координираните разследвания, действията по прилагане на законодателството и другите мерки съгласно настоящата глава.
3. Езиците, използвани от компетентните органи и Комисията за уведомленията и всички съобщения, свързани с координираните действия, общите действия и съгласуваните разследвания на потребителските пазари съгласно настоящата глава, се договарят между засегнатите компетентни органи и Комисията.
4. Ако не може да бъде постигнато съгласие, уведомленията и другите съобщения се изпращат на официалния език на държавата членка, която прави уведомлението или друго съобщение. В посочения случай засегнатият компетентен орган осигурява необходимите преводи на уведомленията, съобщенията и другите документи, които получава от други компетентни органи.
5. Координаторът приканва Европейския банков орган да поеме ролята на наблюдател, когато координираните или общите действия съгласно раздели I и II засягат широко разпространени нарушения на следните законодателни актове на Съюза:
 - а) Директива 2014/17/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 февруари 2014 г. относно договорите за кредити за жилищни недвижими имоти за потребители;
 - б) Директива 2014/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно съпоставимостта на таксите по платежните сметки, прехвърлянето на платежни сметки и достъпа до платежни сметки за основни операции.

Обща позиция и изслушване на търговците

1. Общата позиция, посочена в членове 17 и 23, се съобщава на търговеца, отговорен за нарушението. На търговеца, отговорен за нарушението, се дава възможността да бъде изслушан по въпроси, които са част от общата позиция.
2. Търговецът има право да общува на официалния език на държавата членка, в която е установен или пребивава. Търговецът може да се откаже от посоченото право или да поиска да използва за общуване с компетентните органи друг официален език на Съюза.
3. Комисията може да приема актове за изпълнение, в които се определят подробностите на изпълнението на правото на защита на търговците при координирани и общи действия. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 48, параграф 2.

Член 32

Съгласувани разследвания на потребителски пазари

1. Когато пазарни тенденции, потребителски жалби или други показатели сочат, че може да са били налице, са налице или може да бъдат налице широко разпространени нарушения, засегнатите компетентни органи могат да решат да проведат съгласувано разследване на потребителските пазари („повсеместна проверка“). Съгласуваното разследване се координира от Комисията.
2. Когато провеждат съгласувани разследвания, засегнатите компетентни органи използват ефективно правомощията, предвидени в член 8, и другите правомощия, предоставени им по силата на националното право.
3. Компетентните органи могат да приканят служители на Комисията и други придружаващи лица, оправомощени от Комисията, да участват в повсеместните проверки.
4. Комисията може да приема актове за изпълнение, в които се определят подробностите на процедурата за повсеместни проверки. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 48, параграф 2.

ГЛАВА V

МЕХАНИЗЪМ ЗА НАДЗОР НА СЪТРУДНИЧЕСТВОТО В ОБЛАСТТА НА ЗАЩИТАТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Член 33

Механизъм за надзор

1. Комисията поддържа механизъм за надзор на обмена на информация, свързана с нарушения или предполагаеми нарушения.
2. Механизмът за надзор се състои от механизма за предупреждение съгласно член 34 и от обмена на друга информация, която е от значение за откриването на нарушения или предполагаеми нарушения, съгласно член 36.
3. Механизмът за предупреждение се прилага посредством базата данни, посочена в член 43.

Член 34

Механизъм за предупреждение

1. Компетентният орган уведомява незабавно Комисията и другите компетентни органи за всяко основателно съмнение за извършването на неговата територия на нарушение, което може да засегне интересите на потребителите в други държави членки („предупреждение“), като използва стандартния формуляр посредством базата данни, посочена в член 43.
2. Комисията уведомява незабавно засегнатите компетентни органи за всяко основателно съмнение за наличие на нарушение на територията на Съюза („предупреждение“), като използва базата данни, посочена в член 43.

3. В предупреждението компетентният орган или Комисията предоставя, когато е налице, по-специално следната информация за предполагаемото нарушение:

- а) описание на действието или бездействието, което съставлява нарушението;
- б) продукта или услугата, засегнати от нарушението;
- в) държавите членки, които са засегнати или е възможно да са засегнати от нарушението;
- г) отговорния търговец или търговеца, за който има съмнения, че е отговорен за нарушението;
- д) правното основание за възможни действия чрез позоваване на националното право и съответните разпоредби на актовете на Съюза в приложението към настоящия регламент;
- е) естеството на съдебното производство, мерките по прилагане на законодателството или другите мерки, предприети във връзка с нарушението, както и датите на предприемането им и тяхната продължителност;
- ж) етапа на съдебното производство, мерките по прилагане на законодателството или другите мерки, предприети във връзка с нарушението;
- з) компетентния орган, който провежда съдебното производство и осъществява други мерки;
- и) дали предупреждението е „за сведение“ или представлява предупреждение „за действие“.

4. Ако предупреждението е „за действие“, компетентният орган или Комисията може да поиска от други компетентни органи и Комисията да проверят дали подобни предполагаеми нарушения се извършват евентуално на територията на други държави членки или дали вече са предприети мерки по прилагане на законодателството срещу такива нарушения в други държави членки.

5. С цел ефективно справяне с предполагаемите нарушения, засегнатите компетентни органи, в зависимост от отговорите на предупреждението, предприемат необходимите мерки, предвидени в глави III и IV.

6. Комисията приема актове за изпълнение, в които се определят подробностите на функционирането на механизма за предупреждение, включително по-специално стандартните формуляри за предупреждения. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 48, параграф 2.

Член 35

Участие на други субекти в механизма за предупреждение

1. Определените организации и европейските потребителски центрове участват в механизма за предупреждение, предвиден в член 34. Държавите членки определят организации и асоциации на потребителите, както и други субекти, като например търговски асоциации, със съответен експертен опит и законен интерес от защитата на потребителите, които да участват в механизма за предупреждение. Държавите членки уведомяват незабавно Комисията за тези субекти.

2. Комисията може да определи други субекти, представляващи интересите на потребителите и бизнеса на равнището на Съюза, които да участват в механизма за предупреждение.

3. Субектите, описани в параграфи 1 и 2, имат право да уведомяват компетентните органи на засегнатите държави членки и Комисията за предполагаеми нарушения, както и да предоставят информацията, посочена в член 34, параграф 3, като използват стандартния формуляр за външни уведомления, който се осигурява от базата данни, посочена в член 43 („външно предупреждение“).

4. Външните предупреждения се правят само „за сведение“. Компетентните органи не са задължени да откриват процедура или да предприемат други действия в отговор на предупрежденията и информацията, предоставени от тези субекти. Субектите, които правят външни предупреждения, гарантират, че предоставената информация е вярна, актуална и точна, и коригират незабавно публикуваната информация или я премахват, ако е необходимо. За тази цел те имат достъп до предоставената от тях информация при спазване на ограниченията, предвидени в членове 41 и 43.

5. Комисията може да приема актове за изпълнение, в които се определят подробностите на определянето и участието на други субекти в механизма за предупреждение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 48, параграф 2.

Член 36

Обмен на друга информация, която е от значение за откриването на нарушения

1. Посредством базата данни, посочена в член 43, компетентните органи уведомяват незабавно Комисията и другите компетентни органи относно всички мерки, които са предприели за справяне с нарушение на законодателството за защита на интересите на потребителите на тяхната територия, ако имат съмнение, че нарушението може да засегне интересите на потребителите в други държави членки, по-специално относно:

- а) всяко известие, разпореждане, решение или подобна мярка на компетентен или друг орган, свързани с образуването на национално производство във връзка с нарушение или предполагаемо нарушение;
- б) всяко решение на съд или друг съдебен орган, съдебна заповед, съдебна забрана или друга подобна мярка, свързана с нарушение или предполагаемо нарушение;
- в) всяка друга информация, решение, разпореждане или акт на други национални органи или определени организации, при необходимост, които може да са свързани с нарушение или предполагаемо нарушение.

2. Комисията може да приема актове за изпълнение, в които се определят подробностите на обмена на друга информация от значение за откриването на нарушения по настоящия регламент. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 48, параграф 2.

ГЛАВА VI

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ В РАМКИТЕ НА СЪЮЗА

Член 37

Координиране на други дейности, които допринасят за надзора и прилагането на законодателството

1. Държавите членки се информират помежду си и информират Комисията за своите дейности в следните области:

- а) обучението на своите служители, отговарящи за прилагането на законодателството за защита на потребителите, включително езикова подготовка и организирането на обучителни семинари;
- б) събирането, класифицирането и обmena на данни относно потребителските жалби;
- в) разработването на специфични секторни мрежи между компетентните длъжностни лица;
- г) разработването на инструменти за информация и комуникация;
- д) разработването на стандарти, методики и ръководства, предназначени за длъжностните лица, отговарящи за прилагането на законодателството за защита на потребителите;
- е) обmena на служители, включително възможността за извършване на дейностите съгласно глави III и IV.

2. Държавите членки координират и съвместно организират дейностите, посочени в параграф 1.

3. Комисията и държавите членки редовно споделят информация и данни относно потребителските жалби. За тази цел Комисията разработва и поддържа, в сътрудничество с държавите членки, хармонизирана методика за класифициране и докладване на потребителските жалби.

4. Комисията може да приема актове за изпълнение, необходими за създаването на рамката за сътрудничество съгласно параграфи 1 и 2. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 48, параграф 2.

Член 38

Обмен на длъжностни лица между компетентните органи

1. Компетентните органи могат да участват в схеми за обмен на компетентни длъжностни лица от други държави членки с цел подобряване на сътрудничеството. Компетентните органи вземат необходимите мерки, за да дадат възможност на компетентните длъжностни лица от други държави членки да играят ефективна роля в действията на компетентния орган. За тази цел длъжностните лица се упълномощават да осъществяват задълженията, които са им вменени от приемащия ги компетентен орган, в съответствие със законите на държавата членка, в която е установен органът.

2. По време на обmena на служители гражданската и наказателната отговорност на компетентното длъжностно лице се третира по същия начин като отговорността на длъжностните лица на приемащия компетентен орган. Компетентните длъжностни лица от други държави членки спазват професионалните стандарти и се подчиняват на съответните вътрешни правила за поведение на приемащия компетентен орган. Тези правила гарантират по-специално защитата на физическите лица по отношение обработването на лични данни, справедливостта на процедурите и съответното спазване на разпоредбите за поверителност и за професионална и търговска тайна съгласно член 41.

Обмен на информация за политиката за защита на потребителите

1. Държавите членки се информират помежду си и информират Комисията за своите дейности, свързани със защита на интересите на потребителите, като например:
 - а) предоставяне на информация и съвети за потребителите;
 - б) подкрепа на дейностите на лицата, представляващи интересите на потребителите;
 - в) подкрепа на дейностите на органите, отговарящи за извънсъдебното разрешаване на потребителски спорове;
 - г) подкрепа на потребителите за достъп до правосъдие;
 - д) събирането на статистически данни, резултатите от изследвания или друга информация, свързана с поведението и нагласите на потребителите.
2. Държавите членки в сътрудничество с Комисията могат да провеждат съвместни действия в областите, посочени в параграф 1. Държавите членки в сътрудничество с Комисията разработват обща рамка за действията, посочени в параграф 1, буква д).
3. Комисията може да приема актове за изпълнение, необходими за създаването на рамката за обмен на информация, посочена в параграф 1. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 48, параграф 2.

Международно сътрудничество

1. Съюзът осъществява сътрудничество с трети държави и с компетентните международни организации в областите, включени в обхвата на настоящия регламент, с цел да се защитят интересите на потребителите. Разпоредбите за сътрудничество, включително установяването на мерки за взаимна помощ, обменът на поверителна информация и програмите за обмен на персонал, могат да са предмет на споразумения, сключени между Съюза и съответните трети държави.
2. Споразуменията, сключени между Съюза и трети държави относно сътрудничество и взаимна помощ с цел защита и укрепване на интересите на потребителите, подлежат на разпоредби за защита на поверителната информация и личните данни, които са еквивалентни на разпоредбите, предвидени в член 41.
3. Когато компетентен орган получи информация от орган на трета държава, компетентният орган съобщава информацията на съответните компетентни органи на останалите държави членки, доколкото му е позволено да го направи по силата на сключени двустранни споразумения за помощ с третата държава и в съответствие със законодателството на Съюза относно защитата на физическите лица по отношение на обработването на лични данни.
4. Информацията, съобщена съгласно настоящия регламент, може също така да бъде съобщена от компетентен орган на орган на трета държава по силата на двустранно споразумение за помощ с третата държава, при условие че е получено изричното съгласие на компетентния орган, който първоначално е съобщил информацията, и в съответствие със законодателството на Съюза относно защитата на физическите лица по отношение на обработването на лични данни.

ГЛАВА VII

ПРОФЕСИОНАЛНА ТАЙНА И ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Член 41

Използване на информация и професионална и търговска тайна

1. Информацията, събрана съгласно член 8, която е съобщена на компетентните органи и Комисията, се използва само за целите на гарантиране на спазването на законодателството за защита на интересите на потребителите.

2. Информацията, съобщена под каквато и да е форма на лица, които работят за компетентните органи, съдилищата, другите публични органи и Комисията, включително информацията, за която е уведомена Комисията и която се съхранява в базата данни, посочена в член 43, е поверителна и се обхваща от задълженията за професионална тайна, когато нейното разкриване би било в ущърб на:

- а) защитата на личния живот и неприкосновеността на физическото лице, по-специално в съответствие със законодателството на Съюза относно защитата на личните данни;
- б) търговските интереси на физическо или юридическо лице, включително интелектуалната собственост;
- в) съдебно производство и юридически консултации; или
- г) целта на инспекции или разследвания.

3. Независимо от разпоредбите на параграф 2, компетентните органи могат да използват и разкриват информацията, необходима за:

- а) доказване на нарушения в рамките на Съюза и широко разпространени нарушения;
- б) постигане на преустановяването или забраната на нарушения в рамките на Съюза или широко разпространени нарушения.

Член 42

Използване на доказателствата и констатациите от разследванията

1. Компетентните органи могат да използват като доказателство всяка информация, документи, констатации, декларации, заверени с оригинала копия или изпратени сведения, независимо от техния формат и средството, на което се съхраняват.

2. Доказателствата, документите, информацията, обясненията и констатациите от разследванията, изготвени от компетентен орган в една държава членка съгласно член 8, могат да се използват за производства, образувани във връзка с прилагането на настоящия регламент от компетентни органи в други държави членки, без допълнителни формални изисквания.

Член 43

База данни и система за обмен на информация относно нарушенията

1. Комисията създава и поддържа необходимата електронна база данни, в която съхранява и обработва информацията, получена в подкрепа на искания за взаимна помощ съгласно глава III, мерки съгласно глава IV и механизма за надзор съгласно глава V. Базата данни е достъпна за справка от компетентните органи и Комисията.

2. Информацията, предоставена от други органи, субекти и определени организации, се съхранява и обработва в електронната база данни, но тези органи, субекти и определени организации нямат достъп до базата данни.

3. Съхраняваните данни, свързани с нарушение, се изтриват пет години след датата на преустановяване на нарушението. Срокът от пет години започва да тече от датата, на която:

- а) орган, към който е отправено искане за помощ, уведоми Комисията съгласно член 12, параграф 3, че е преустановено нарушение в рамките на Съюза;
- б) координиращият орган уведоми Комисията съгласно член 19, че широко разпространеното нарушение е преустановено или забранено;
- в) Комисията реши съгласно член 26, че общото действие относно широко разпространено нарушение със съюзно измерение е приключено, но ангажиментите на търговците ще се съхраняват за срок от 10 години с цел гарантиране на спазването на законодателството за защита на интересите на потребителите;
- г) информацията е въведена в базата данни във всички други случаи.

4. Комисията приема актове за изпълнение, необходими за създаването на базата данни. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 48, параграф 2.

Член 44

Отказ за възстановяване на разходи

Държавите членки отказват всички искания за възстановяване на разходи, направени при прилагане на настоящия регламент. Въпреки това държавата членка на органа заявител остава отговорна пред държавата членка на органа, към който е отправено искането, за всички направени разходи и понесени загуби в резултат на мерки, които са отхвърлени и обявени от съда за неоснователни, доколкото се отнася до съответното нарушение по същество.

Член 45

Национални планове за прилагане на законодателството и приоритизиране

1. На всеки две години от xx/xx/20xx г. [датата на влизане в сила на настоящия регламент] всяка държава членка представя на Комисията двугодишни планове за прилагане на законодателството, като използва специален онлайн стандартен формуляр, предоставен от Комисията. Плановете за прилагане на законодателството съдържат по-специално:

- а) информация относно пазарните тенденции, които могат да засегнат интересите на потребителите в съответните държави членки, като така се изтъкват проблеми, които е вероятно да съществуват в други държави членки;

- б) когато е приложимо, обобщение на изпълнението на предходния двугодишен план за прилагане на законодателството, включително преглед на действията по настоящия регламент, получените жалби от потребители и други жалби, дейностите по надзор и прилагане на законодателството и значимите съдебни действия, решения и други заповеди или мерки и причини, поради които предходният двугодишен план не е могъл да бъде напълно изпълнен;
- в) информация относно организацията, правомощията и отговорностите на компетентните органи, както и всички промени или планирани промени във връзка с тях;
- г) приоритетните области за прилагането на законодателството за защита на интересите на потребителите, през следващите две години в държавата членка;
- д) предложените приоритетни области за прилагането на законодателството за защита на интересите на потребителите, в рамките на Съюза;
- е) преглед на наличните средства, предназначени за прилагането на законодателството за защита на интересите на потребителите, в държавата членка през двете години;
- ж) декларация за средствата, предназначени за прилагането на настоящия регламент през следващите две години.

2. В случай на съществена промяна на обстоятелствата или пазарните условия през двете години след представянето на последния план за прилагане на законодателството държавите членки могат да представят преработен план за прилагане на законодателството.

Член 46

Наблюдение и изпълнение на националните планове за прилагане на законодателството

1. Комисията наблюдава изпълнението на националните планове за прилагане на законодателството. Комисията може да дава съвети относно изпълнението на националните планове за прилагане на законодателството, да установява референтни критерии за средствата, необходими за прилагането на настоящия регламент, и да насърчава най-добрите практики.

2. Комисията приема актове за изпълнение, необходими за разработването на онлайн стандартните формуляри и за определянето на подробностите относно националните планове за прилагане на законодателството, посочени в член 45. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 48, параграф 2.

Член 47

Принципи за налагане на санкции за нарушения в рамките на Съюза и широко разпространени нарушения

1. Когато налагат санкции в контекста на нарушения в рамките на Съюза и широко разпространени нарушения, компетентните органи, наред с другото, вземат предвид:

- а) териториалния обхват на нарушението;

- б) цялостната вреда или вероятната вреда, причинена на потребителите в други държави членки;
- в) повторението на нарушението в една и съща държава членка или в Съюза.
2. Комисията може да издава препоръки относно санкциите за нарушения в рамките на Съюза и широко разпространени нарушения и тяхната координация съгласно глава IV.

ГЛАВА ОСМА

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 48

Комитет

1. Комисията се подпомага от Комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 49

Уведомления

Държавите членки незабавно съобщават на Комисията текста на всички разпоредби от националното законодателство, които приемат, или текста на споразумения, които сключват, в областта, уредена с настоящия регламент, с изключение на споразумения, отнасящи се до конкретни случаи.

Член 50

Оценка

До [xx/xx/20xx г. най-късно, не по-късно от седем години от неговото влизане в сила], Комисията представя доклад до Европейския парламент и Съвета относно прилагането на настоящия регламент.

В доклада се съдържа оценка на прилагането на регламента, включително оценка на ефективността на прилагането на законодателството за защита на интересите на потребителите съгласно настоящия регламент, както и преглед, наред с другото, на това как спазването на законодателството за защита на интересите на потребителите, от страна на търговците се е развило на ключови потребителски пазари, засегнати от трансграничната търговия.

Член 51

Изменение на приложението към Регламент (ЕО) № 2006/2004

В приложението към Регламент (ЕО) № 2006/2004 се добавят следните точки:

„18. Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правата на потребителите (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 64).

19. Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно услугите на вътрешния пазар: член 20 (ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36).

20. Регламент (ЕО) № 1371/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен транспорт (ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 14).

21. Регламент (ЕО) № 1107/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно правата на хората с увреждания и на хората с ограничена подвижност при пътувания с въздушен транспорт (ОВ L 204, 26.7.2006 г., стр. 1).

22. Регламент (ЕО) № 1008/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 г. относно общите правила за извършване на въздухоплавателни услуги в Общността: членове 22, 23 и 24 (ОВ L 293, 31.10.2008 г., стр. 3).

23. Директива 2014/17/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 февруари 2014 г. относно договорите за кредити за жилищни недвижими имоти за потребители: членове 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, глава 10 и приложения I и II (ОВ L 60, 28.2.2014 г., стр. 34).

24. Директива 2014/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно съпоставимостта на таксите по платежните сметки, прехвърлянето на платежни сметки и достъпа до платежни сметки за основни операции, членове 4—18 и член 20, параграф 2 (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 214).“.

Член 52

Отмяна

Регламент (ЕО) № 2006/2004 се отменя от [дата на прилагане настоящия регламент].

Член 53

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент се прилага от [една година след влизането му в сила].

Въпреки това член 51 се прилага от [влизането в сила на настоящия регламент].

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за замяна на Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 27 октомври 2004 г. за сътрудничество между националните органи, отговорни за прилагане на законодателството за защита на потребителите (регламент за сътрудничество в областта на защита на потребителите)

1.2. Съответни области на политиката в структурата на УД/БД⁷²

Дял 33 — Правосъдие и потребители — глава 33 04: Програма „Потребители“

1.3. Естество на предложението/инициативата

☐ Предложението/инициативата е във връзка с **нова дейност**

☐ Предложението/инициативата е във връзка с **нова дейност след пилотен проект/подготвителна дейност⁷³**

☒ Предложението/инициативата е във връзка с **продължаване на съществуваща дейност**

☐ Предложението/инициативата е във връзка с **дейност, пренасочена към нова дейност**

1.4. Цел(и)

1.4.1. Многогодишни стратегически цели на Комисията, за чието изпълнение е предназначено предложението/инициативата

Стратегия за цифровия единен пазар:

1.4.2. Конкретни цели и съответни дейности във връзка с УД/БД

Конкретна цел №

Да се развият по-съвременни, ефикасни и ефективни механизми за сътрудничество при прилагането на законодателството в областта на защитата на потребителите и да се допринесе за изграждането на цифровия единен пазар.

⁷²

УД: управление по дейности; БД: бюджетиране по дейности.

⁷³

Съгласно член 54, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

1.4.3. Очаквани резултати и отражение

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на бенефициерите/целевите групи.

По отношение на потребителите: Със своите засилени инструменти и процедури новият Регламент за СОЗП ще се справи по-ефективно с колективната вреда за потребителите, произтичаща от широко разпространени нарушения налице на цялата територия на ЕС.

По отношение на икономическите оператори: С предложението не се налагат никакви правни задължения на стопанския сектор. Подобряването на регулаторната среда за пазарите на дребно следва да позволи на предприятията, включително на малките и средните предприятия (МСП), да избегнат разходите за правни консултации, когато търгуват зад граница, и да бъдат по-уверени, че едно и също законодателство на ЕС за защита на потребителите се прилага по един и същи начин в другите държави, в които желаят да търгуват. По-последователното трансгранично прилагане на законодателството ще повиши конкурентоспособността на почтените търговци, които спазват закона, ще засили конкуренцията и ще допринесе за равнопоставени условия на конкуренция на единния пазар.

По отношение на правоприлагащите органи: В предложението се разяснява правната рамка, въз основа на която органите си сътрудничат в трансграничен контекст. Комисията ще подкрепя оптимално държавите членки в усилията им за прилагане на законодателството с цел прекратяване на нарушения със значително европейско измерение и ще се избегнат ненужните успоредни производства. Ще се спестят разходи на органите благодарение на възможността за повторно използване на доказателствата, избягване на дублирането на усилия и осигуряване на максимална съгласуваност на действията по прилагане на законодателството. Едно координирано действие ще замени 28 национални действия, което ще доведе до нетни икономии, вариращи от приблизително 44 % (в случай на успешно координирано действие) до 76 % (в случай на неуспешно действие).

1.4.4. Показатели за резултатите и за отражението

Да се посочат показателите, които позволяват да се проследи изпълнението на предложението/инициативата.

- Процент на несъответствие
- Брой на исканията за взаимна помощ в рамките на СОЗП, за които не са спазени определените задължителни срокове
- Брой на координираните и общи действия в рамките на СОЗП
- Брой на предупрежденията, за които заинтересованите страни са направили уведомление, включително до Комисията „за сведение“
- Изготвяне на всеки две години на национални планове за прилагане на законодателството
- Установяване на референтни критерии за средствата, предназначени за прилагане на законодателството за СОЗП

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. *Нужди, които трябва да бъдат задоволени в краткосрочен или дългосрочен план*

Европейската комисия определи изграждането на цифровия единен пазар (ЦЕП) за един от своите основни приоритети за подкрепа на растежа в ЕС, като посочи по-специално в своята стратегия за ЦЕП⁷⁴ значението на по-добрия достъп на потребителите и предприятията до онлайн стоки и услуги. В стратегията се поема ангажимента да се осигури „по-бързо, по-гъвкаво и по-последователно прилагане на правилата за потребителите при цифровите покупки и онлайн покупките“, и по-специално да „бъдат изяснени и доразвити правомощията на правоприлагащите органи“ и да „се подобри координацията на техните дейности по наблюдение на пазара и механизми за предупреждение с цел по-бързото откриване на нарушения“ благодарение на прегледа на Регламента за СОЗП.

1.5.2. *Добавена стойност от намесата на ЕС*

Всички мерки в настоящото предложение засягат трансгранични ситуации или широко разпространени нарушения, извършвани в няколко държави членки. Трансграничните аспекти на правото на Съюза за защита на потребителите не могат да бъдат реализирани в достатъчна степен чрез индивидуални действия на държавите членки. Сами държавите членки не могат да гарантират ефикасно сътрудничество и координация на своите дейности по прилагане на законодателството. Следователно, особено за тези въпроси, които имат общоевропейско въздействие, Европейската комисия е в най-добра позиция да поеме координиращата роля предвид степента и обхвата на проблема, както и необходимостта от координиране на множество органи и гарантиране на съгласуван резултат за потребителите и търговците. В това отношение от действието на равнището на Съюза би имало ясни ползи (в сравнение с индивидуалните действия на държавите членки) от гледна точка на подобрената ефективност и ефикасност за всички засегнати субекти.

1.5.3. *Изводи от подобен опит в миналото*

През 2012 г. Комисията възложи извършването на оценка на Регламента за СОЗП⁷⁵, в която беше заключено, че Регламентът за СОЗП е бил от полза за компетентните органи, потребителите и търговците, и беше потвърдена уместността и значимостта на неговите цели. В нея също така беше отбелязано, че тези цели не са постигнати напълно и че не е използван целият потенциал на Регламента. В доклада за оценка бяха посочени ограниченията в настоящата правна рамка за СОЗП, състоящи се от практически и законови пречки пред ефективното сътрудничество между компетентните органи, които подкопават ефикасността и ефективността на Регламента (напр. недостатъчни минимални правомощия на правоприлагащите органи; недостатъчно споделяне на

⁷⁴ Съобщение на Комисията „Стратегия за цифров единен пазар за Европа“, COM(2015) 192 final: http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market/docs/dsm-communication_en.pdf

⁷⁵ External Evaluation of the Consumer Protection Regulation, Final Report by the Consumer Policy Evaluation Consortium, 17 December 2012 (Външна оценка на Регламента за защита на потребителите, окончателен доклад на консорциума за оценка на политиката за защита на потребителите, 17 декември 2012 г.): http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/docs/cpc_regulation_inception_report_revised290212_en.pdf

информация за пазара; ограничени механизми за справяне с широко разпространени нарушения).

1.5.4. Съвместимост и евентуална синергия с други подходящи инструменти

Предложението представлява една от инициативите по стратегията на Комисията за цифровия единен пазар. Освен това предложението е напълно съгласувано и съвместимо със съществуващите политики на ЕС, включително в сектора на транспорта. То допълва механизмите за сътрудничество (обмен на информация между органите), предвидени в секторните инструменти, посочени в приложението към Регламента за СОЗП.

1.6. Срок на действие и финансово отражение

☐ Предложение/инициатива с **ограничен срок на действие**

– ☐ Предложение/инициатива в сила от [ДД/ММ]ГГГГ до [ДД/ММ]ГГГГ

– ☐ Финансово отражение от ГГГГ до ГГГГ

☒ Предложение/инициатива с **неограничен срок на действие**

– Осъществяване с период на започване на дейност от ГГГГ до ГГГГ,

– последвано от функциониране с пълен капацитет.

1.7. Планирани методи на управление⁷⁶

☒ **Пряко управление** от Комисията

– ☒ от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;

– ☒ от изпълнителните агенции

☒ **Споделено управление** с държавите членки

☐ **Непряко управление** чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

– ☐ трети държави или органите, определени от тях;

– ☐ международни организации и техните агенции (да се уточни);

– ☐ ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;

– ☐ органите, посочени в членове 208 и 209 от Финансовия регламент;

– ☐ публичноправни органи;

– ☐ частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото предоставят подходящи финансови гаранции;

– ☐ органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;

– ☐ лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.

– *Ако е посочен повече от един метод на управление, пояснете в частта „Забележки“.*

Бележки

Прилагането на предложения регламент следва да бъде гарантирано посредством пряко централизирано управление от Комисията. Управлението на предложения регламент може да бъде допълнено с действия с участието на Изпълнителна агенция за потребителите, здравеопазването, селското стопанство и храните (CHAFEA), на която, в съответствие с Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета от 19 декември 2002 г.⁷⁷, могат да

⁷⁶ Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

⁷⁷ ОВ L 11, 16.1.2003 г., стр. 1.

бъдат възложени някои задачи по управлението на програмите на Съюза. Комисията възложи на CHAFEA задачи по изпълнението, свързани с управлението на програма „Потребители“ за периода 2014—2020 г.⁷⁸, представляваща правното основание за възлагане на обществени поръчки и отпускане на безвъзмездни средства в областта на сътрудничеството при прилагане на законодателството.

⁷⁸

ОВ L 84, 20.3.2014 г., стр. 42.

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

Комитетът за СОЗП съгласно новия регламент ще осигури редовна платформа за обсъждането на въпроси, свързани с прилагането на новия регламент.

В предложението се предлага Комисията да оцени ефективността на новия регламент и да предаде доклад до Европейския парламент и Съвета не по-късно от 7 години от влизането му в сила.

2.2. Система за управление и контрол

2.2.1. Установени рискове

Не са установени рискове.

2.2.2. Информация за изградената система за вътрешен контрол

Не е приложимо.

2.2.3. Оценка на разходите и ползите от проверките и на очаквания риск от грешка

Не е приложимо.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита.

В член 14 от Регламент № 254/2014 относно многогодишна програма „Потребители“ за периода 2014—2020 г. се определят мерки за гарантиране на защитата на финансовите интереси на Съюза: напр. в решенията, споразуменията и договорите, произтичащи от изпълнението на програма „Потребители“, изрично се дава право на Комисията, Европейската служба за борба с измамите и Сметната палата да извършват одити, проверки на място и инспекции. Освен това по време на етапа на оценяване на покана за представяне на предложения/търг кандидатите и участниците в търга се проверяват съгласно публикуваните критерии за изключване въз основа на декларации и чрез системата за ранно предупреждение (СРП). Също така всички служители, които участват в управлението на договори, както и одиторите и контрольорите, които проверяват декларациите на бенефициерите на място, преминават редовно обучения по въпроси, свързани с измамите и нередностите.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разход	Вноска			
	Номер Глава 33 04 Бюджетен ред: Програма „Потребители“	Многог од./едно год. ⁷⁹	от държави от ЕАСТ ⁸⁰	от държави и кандидати ⁸¹	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент
№ 3 Сигурност и гражданство	33 04 01 Програма „Потребители“ за периода 2014—2020 г.	Многог од.	ИМА	НЕ	НЕ	НЕ

- Поискани нови бюджетни редове: **Не са поискани нови бюджетни редове**

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разход	Вноска			
		Многог од./едног од.	от държави от ЕАСТ	от държави и кандидати	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент

⁷⁹ Многог од. = многогодишни бюджетни кредити / едногод. = едногодишни бюджетни кредити.

⁸⁰ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

⁸¹ Държави кандидати и ако е приложимо, държави потенциални кандидати от Западните Балкани.

3.2. Очаквано отражение върху разходите

[Тази част следва да бъде попълнена, използвайки за целта [таблицата за бюджетни данни от административно естество](#) (втория документ в приложението към настоящата финансова обосновка) и качена в DECIDE за провеждането на вътрешни консултации между службите.]

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху разходите

милиона евро (до третия знак след десетичната запетая)

Функция на многогодишната финансова рамка	3	Сигурност и гражданство
--	----------	--------------------------------

ГД: ПРАВОСЪДИЕ и ПОТРЕБИТЕЛИ			Година N ⁸² 2018 г.	Година N+1 2019 г.	Година N+2 2020 г.		Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)		ОБЩО
• Бюджетни кредити за оперативни разходи									
Номер на бюджетния ред 33 04 01	Пости задължения	(1)	0	0	0				0
	Плащания	(2)	0	0	0				0
Номер на бюджетния ред	Пости задължения	(1a)							
	Плащания	(2a)							
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми ⁸³									
Номер на бюджетния ред 33 01 04 03		(3)							

⁸²

Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата.

⁸³

Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (пришни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

ОБЩО бюджетни кредити за ГД „ПРАВОСЪДИЕ и ПОТРЕБИТЕЛИ“ Не е необходим никакъв нов бюджетен кредит, тъй като подкрепата за дейностите за СОЗП вече е планирана в програма „Потребители“ за периода 2014—2020 г.	Поети задължения	=1+1a +3	0	0	0					0
	Плащания	=2+2a +3	0	0	0					0

• ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи	Поети задължения	(4)								
	Плащания	(5)								
• ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми		(6)								
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 3 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	=4+ 6								
	Плащания	=5+ 6								

Ако предложението/инициативата има отражение върху повече от една функция:

• ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи	Поети задължения	(4)								
	Плащания	(5)								
• ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми		(6)								
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИИ 1—4	Поети задължения	=4+ 6								

от многогодишната финансова рамка (Референтна стойност)	Плащания	=5+ 6								
--	----------	-------	--	--	--	--	--	--	--	--

Функция от многогодишната финансова рамка	5	„Административни разходи“
---	---	---------------------------

милиона евро (до третия знак след десетичната запетая)

	Година N 2018 г.	Година N+1 2019 г.	Година N+2 2020 г.		Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	ОБЩО
ГД: ПРАВОСЪДИЕ и ПОТРЕБИТЕЛИ						
• Човешки ресурси	0, 268	0, 268	0, 268			0, 804
• Други административни разходи						
ОБЩО ГД „ПРАВОСЪДИЕ и ПОТРЕБИТЕЛИ“ Не са необходими никакви нови бюджетни кредити, тъй като дейността ще бъде осъществена чрез реорганизация на съществуващите задачи	0, 268	0, 268	0, 268			0, 804

ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка	(Общо задължения = поети плащания) Общо	0, 268	0, 268	0, 268					0, 804
--	---	--------	--------	--------	--	--	--	--	--------

милиона евро (до третия знак след десетичната запетая)

	Година N ⁸⁴	Година N+1	Година N+2		Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността	ОБЩО
--	---------------------------	---------------	---------------	--	--	------

⁸⁴

Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата.

		2018 г.	2019 г.	2020 г.		на отражението (вж. точка 1.6)			
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИИ 1—5 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения								
	Плащания								

3.2.2. Очаквано отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

- ☒ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи
- ☐ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

Бюджетни кредити за поети задължения в милиона евро (до третия знак след десетичната запетая)

Да се посочат целите и резултатите ↓			Година N		Година N+1		Година N+2		Година N+3		Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)						ОБЩО	
	РЕЗУЛТАТИ																	
	Вид ⁸⁵	Среден разход	Не	Разходи	Не	Разходи	Не	Разходи	Не	Разходи	Не	Разходи	Не	Разходи	Не	Разходи	Общ брой	Общо разходи
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 1 ⁸⁶ ...																		
- Резултат																		
- Резултат																		
- Резултат																		
Междинен сбор за конкретна цел № 1																		
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 2...																		
- Резултат																		
Междинен сбор за конкретна цел № 2																		

⁸⁵ Резултатите са продуктите и услугите, които ще бъдат доставени (напр. брой финансирани обмени на учащи се, дължина на построените пътища в километри и т.н.).

⁸⁶ Съгласно описанието в точка 1.4.2. „Конкретни цели...“.

ОБЩО РАЗХОДИ																
--------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.3. Очаквано отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

3.2.3.1. Обобщение

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

милиона еуро (до третия знак след десетичната запетая)

	Година N ⁸⁷ 2018 г.	Година N+1 2019 г.	Година N+2 2020 г.		Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	ОБЩО
--	--------------------------------------	--------------------------	--------------------------	--	--	------

ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка							
Човешки ресурси	0,268	0,268	0,268				0,804
Други административни разходи							
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка	0,268	0,268	0,268				0,804

Извън ФУНКЦИЯ 5⁸⁸ от многогодишната финансова рамка							
Човешки ресурси							
Други разходи с административен характер							
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка							

ОБЩО	0,268	0,268	0,268				0,804
-------------	--------------	--------------	--------------	--	--	--	--------------

Нуждите от бюджетни кредити за човешки ресурси и за другите разходи с административен характер ще бъдат покрити с бюджетните кредити на ГД, които вече са отпуснати за управлението на дейността и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни ресурси, които могат да бъдат

⁸⁷

⁸⁸

Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата.

Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

3.2.3.2. Очаквани нужди от човешки ресурси

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси.
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

	Година N 2018 г.	Година а N+1 2019 г.	Година N+2 2020 г.		Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)		
• Должности в щатното разписание (должностни лица и временно наети лица)							
33 04 01 (Централа и представителства на Комисията)	2 ЕПРВ	2 ЕПРВ	2 ЕПРВ		За постоянните длъжности обаче тези ресурси ще бъдат взети от съществуващото разпределение на длъжностите в ГД „Правосъдие“.		
XX 01 01 02 (Делегации)							
XX 01 05 01 (Непреки научни изследвания)							
10 01 05 01 (Преки научни изследвания)							
• Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време: ЕПРВ) ⁸⁹							
XX 01 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от общия финансов пакет)							
XX 01 02 02 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)							
XX 01 04 ГГ ⁹⁰	– в централата						
	– в делегациите						
XX 01 05 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — Непреки научни изследвания)							
10 01 05 02 (ДНП, ПНА, КНЕ — Преки научни изследвания)							
Други бюджетни редове (да се посочат)							
ОБЩО							

XX е съответната област на политиката или бюджетен дял.

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Необходимите ресурси са посочени, без да се вземат предвид задачите, които ще се изпълняват от изпълнителна агенция. Предложението не води до увеличаване на ресурсите, които вече са предоставени на изпълнителната агенция.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

⁸⁹ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

⁹⁰ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

Длъжностни лица и временно наети служители	Администратори: • Гарантират, наблюдават и докладват относно правилното изпълнение и прилагане на политиките на ЕС в областта на прилагането на законодателството на ЕС за защита на потребителите. • Проследяват развитието на политиката в областта на прилагането на законодателството и обмена на информация между държавите членки. • Участват и представляват Комисията в заседанията на комитетите по комитология. • Определят, изготвят, участват и проследяват инициативите в рамките на Регламента за СОЗП, по-специално с цел гарантиране на координация на действията по прилагане на законодателството на националните правоприлагащи органи. Асистенти: • Осигуряват административна подкрепа при работата на комитета по комитология. • Изпълняват различни задачи, свързани с взаимодействието с вътрешни и външни кореспонденти и заинтересовани страни в областта на сътрудничеството при прилагане на законодателството. • Осигуряват административна подкрепа при дейността при работа с ИТ инструмента, който подпомага сътрудничеството в областта на СОЗП. • Помагат при обявяването, управлението и мониторинга на поканите за участие в търгове и изпълнението на договорите.
Външен персонал	

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

- ☒ Предложението/инициативата е съвместимо(а) с настоящата многогодишна финансова рамка.
- ☐ Предложението/инициативата налага препрограмиране на съответната функция от многогодишната финансова рамка.

Обяснете какво препрограмиране е необходимо, като посочите съответните бюджетни редове и суми.

[...]

- ☐ Предложението/инициативата налага да се използва Инструментът за гъвкавост или да се преразгледа многогодишната финансова рамка.

Обяснете какво е необходимо, като посочите съответните функции, бюджетни редове и суми.

[...]

3.2.5. Участие на трети страни във финансирането

☒ Предложението/инициативата не предвижда съфинансиране от трети страни.

- ☐ Предложението/инициативата предвижда съфинансиране съгласно следните прогнози:

Бюджетни кредити в милиона евро (до третия знак след десетичната запетая)

	Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			Общо
Да се посочи съфинансиращият орган								
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити								

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- ☒ Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- ☐ Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
 - ☐ върху собствените ресурси
 - ☐ върху разните приходи

милиона евро (до третия знак след десетичната запетая)

Приходен ред:	бюджетен	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата ¹						
			Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)		
Статия									

За разните „целеви“ приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

[...]

Да се посочи методът за изчисляване на отражението върху приходите.

[...]

¹ Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 25 % за разходи по събирането.